

Pogodba, ki jo napravila ta
tvrdka za organizacijo cestno železnikih uslužbencev, je poznana pod imenom Mitte-Mahonov pakt. Ta pakt določa, da unija obljublja, da ne napravi nobenega poskusa za organiziranje uslužbencev na cestnih železnikah v Philadelphiji in Buffalu. Mitten pa ne sme nasprotovati uniji na nobeni cestni železnici, ki jo v bodočnosti spravi pod svojo kontrolo. Uslužbeni na Mittenovih cestnih železnikah so privezani na kompanjastvo unije.

tarejo naše vlagatelje za njih vloge, katere
ajo pri nas dobičkanosno naložene, že čez 45
zato, ker mi skrbimo za njihovo varnost in
hodke.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
90 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

VESTI IZ NASELBIN

Trgatev, preše, politika, veselice itd.

Cleveland, O. — Jesen je tu, trgatve je v polnem zamahu in preše pokajo, da je joj, po žlebu pa teče dragi grozdni sok, ki bo dal duška marsikateri besedi in debati. Marsikateri bo včasih vrget v jarek, ob cestu, drugu bo spravil v zapor, tretje ga bo žena tožila za divors, ker prepogosto v glaz pogleda, četrto bo nosil razbito glavo, pete ga bodo odpeljali v umobolnico, ker se ni brigal za drugo na svetu kot edino za sveti sok, itd. Vse te čednostne stvari se dogajajo v še bolj čednostni deželi prečiste in blažene prohibicije.

Zakaj tako? Mari zato, ker imamo prohibicijo le na papirju? Eni poredko: "Prohibicijo odpravimo, pa ne bo več toliko dočinov." Drugi so mnenja, da strogo forsiranje prohibicijskega zakona odpravi zločinstvo. Oboji pa vedo, da prohibicija ni tako tukaj, da se ne bi toliko pilo, pač pa zato, da se z njo zavaja ljudstvo.

Obema starima strankama je prohibicija zelo dobro sredstvo za doseganje njih ciljev. V sedanjih predsedniških kampanjah jima ni treba razpravljati o delavskih zadevah, ker sta že pred kampanjo toliko nabubljala ljudstvo, da mu sedaj še samo beseda "prohibicija" vre po glavi, zraven pa so še dodali šepetajočo kampanjo o veri, da bolj vleče pri neuki masi.

Sploh ne vemo kam jadrmo. Norman Thomas, edino poštenega trzmožnega kandidata za predsednika, ki se iskreno bori za nas delavce, da bi nam pridobil to, kar je v korist nas, pa odpravil kar je nam v škodo, ga še ne upoštevamo. Zato pa vprašam: Kam sploh jadrmo?

Pijančevanje in sploh vse zlo, ki izvira iz pijančevanja, bo odpravilo ljudstvo edino potem izobrazbe in s pošteno ljudovlado, ne pa s prohibicijo ali kakšno slično diktaturo. Dokler pa bo vlada v rokah starih kapitalističnih strank, ne smemo pričakovati ne spremembe, ne smemo pričakovati nič boljšega, pač pa še veliko slabše.

Članstvo Slovenske narodne podporne jednote v Clevelandu opozarjam na veselico, ki se bo vršila 10. novembra v Slovenskem delavskem domu v Collinwoodu, in bo prirejena pod okriljem Clevelandске federacije društev SNPJ. Čisti dobiček te veselice je namenjen v korist farme clevelandskih društev SNPJ, ki bo obenem prva veselica v ta namen. Mladina nas še sedaj opozarja na starejši člani, da pokažemo z dejanji, koliko nam je v resnici zanje, da ne bomo samo ostali pri govorjenju, kako obdržati mladino v slovenskem duhu. Prošla prireditel Federacije je bila zelo slabo obiskana po starejših članih in mladi člani tega nikakor ne morejo pozabiti, ker vedo, da je bila Clevelandska federacija društev SNPJ ustanovljena, da se organizira mladino.

Torej apeliram na članstvo, da nudi vse sodelovanje mladini. Udeležite se veselice, ki se bo vršila v korist nas vseh. Vstopnice so že v razprodaji pri članih in članicah. Vsač član in članica naj gleda, da si jo pravočasno preskrbi. Tisti pa, ki jih prodajate, glejte, da boste agili, tako da bosta obe dvorani Slovenskega delavskega doma napolnjeni dne 10. novembra zvečer. L. Z., tajnik Clev. federacije.

Važno naznanilo.

Waukegan, Ill. — Naznanjam članom društva Moška enakopravnost št. 119 SNPJ sklep društvene seje z dne 23. septembra, da v slučaju smrti člana ali članice bratskega društva, da bomo članice našega društva plačevale 10c za venec, ki se ga kupi umrlemu v zadnji spomin. Z desetimi centi ni nihče preveč obkrovan, vse drugače pa je, ko je treba plačati večjo vsoto. Ravno v tem mesecu je imelo bratsko društvo Sloga umrlega člana in je torej treba plačati deset centov. Ker pa jaz kot tajnica ne bom navzoča na seji dne 28. oktobra, naznanjam, da bom pobirala ta izredni avansni meseca novembra.

F. Zakovšek, tajnica.

Delavsko zanimanje — narobe.

St. Louis, Mo. — Ako kdo izmed bratov ali sester misli, da delavci v St. Louisu spe, se zelo moti, kajti naša naselbina ima vedno kaj na programu, na katerem delavci sodelujejo, pa če ima kakšen pomen zanje ali ne.

Dne 7. in 9. oktobra se je tu bil boj med prvaki baseballa lokalnih Cardinals in newyorški Yankees za zmago v takozvani world series. In takrat so se tudi delavci zanimali dnevno, kdo bo zmagal, kdo zna bolj spretno ločiti vrelci in kdo jo zna bolj s kolom odbiti. Masa je pošteno plačala. Yankees so zmagali, toda tudi Cardinals niso zastoj "spilali", kajti vsak je odnesel par tisočakov, delavci pa so bili za toliko prikrasani.

Res čudno! Kadar ta ali ona organizacija ali društvo priredi kakšno zabavo, h kateri je mala vstopnina 25c, takrat ne pridejo delavci, ali kadar pa se vrši kakšna baseballa tekma in je vstopnina 3, 4 ali 5 dolarjev, takrat pa takšen naval. Nisem proti sportnim igram, čudno pa se mi zdi, da je delavstvo tako lahkomišlno, da se ne zainteresira enkrat samo zase, za svojo družino, za bodočnost svojo, kar bi imelo brezdvomna več pomena ne samo za danes, temveč tudi za jutri. To bi moralo biti za delavce mnogo bolj interesantno.

Dalje, v St. Louisu tudi ne pozabijo na siromašne proletarce, ki nimajo sredstev, da se bi za silo sami preživeli. Četudi ni St. Louis tako veliko mesto kot sta New York in Chicago, pa ima vseeno 50 ustanov, ki so se pred par leti združile v eno, ki se imenuje "Community Fund". Njih namen je, da v tem letu nabere en milijon dvestotisoč dolarjev, da pomagajo iz tega sklada revežem in njih družinam. Ta vsota se ima nabrati v dvanajstih dneh v oktobru. Tako in delavci seveda mislijo, da jim boljše "socializma" ni treba, ko se pa vendar te institucije pobrinejo zanje. Nisem proti tem institucijam, kajti za reveže je boljše nekaj kot nič; boljše se je ta zateči v stiski, kot na cesti prositi. Toda, iz lastne skušnje, ne želim areče nobenemu, kajti so vse preveč natančni pri preiskavi. Nekateri še dobe "service", medtem ko drugi lahko od glada poginejo.

Naravno, dokler so delavci zadovoljni z današnjim družabnim sistemom, da so slične dohodne ustanove potrebne, ki dele milošinske proletracem. Toda kdaj pa bodo delavci sami zahtevali, da država sama vpele sistem za vzdrževanje starih in onemoglih delavcev ter drugih potrebnih, da bodo sedanjne milošinske ustanove same od sebe razpadle? Onemogel, star delavec je upravičen do poštenega vzdrževanja od države, ne pa do milošine, ki ga ponižuje. Zato pa je na delavstvu ležeče, da se prične zanimati za svojo boljše eksistenco, ne pa za baseballske igre.

Jacob Stančič, član društva št. 107.

Detroit, Mich. — Na mnoga vprašanja in pisma mojih znancev in prijateljev, kako je v Detroitu z delom, naj v naslednjem pojasnim toliko kolikor mi je znano. — Dela se ne najboljše, vendar pa se delo dobi, seveda, ne takoj, ker je treba malo potrpljenja. Kdor ima svoje znance v Detroitu, mu to nekoliko pomaga, da preje delo dobi.

Kakor razvidim iz dopisov v Prosveti iz drugih krajev dežele, se mi zdi, da je tu še najboljše, težko pa je komu obljubljati ali celo zagotavljati, bi bilo delo dovolj, bi krivil tistega, ki ga je sem privabil. Torej, kdor se briga za delo, ga že dobi. Glede mezd: Tu so zelo fazične. So delavci, ki precej dobro zaslužijo, imajo po \$1 na uro, drugi zopet 45c. Seveda stari in izurjeni delavci, ki so vajeni pri izdelavi avtomobilov in pri liklin, so plačani dobro; takozvani naadni delavci pa je plačan bolj slabo.

Življenje v Detroitu je precej drago. Ako gre delavec na stanovanje a hrano, ga stane od \$40 do \$50 na mesec. — Tukaj naj opozorim tudi naše detroitske Slovence, da so stanovanja tako draga. Če kupiš naprimer hišo v kraju, kjer je vse naseljeno in tudi že preveč, se silijo tja, kjer je drago. Tu blizu je tudi tovarna Peninsular Stove Co., ki je zelo lepa in čedna. Sedaj delajo precej dobro. Ako bi kdo hotel dobiti tam, posebno če je vajen te vrste dela, tedaj bi ga lahko dobil. V tovarni delajo vse vrste peči in furnese, itd.

V naši bližini je tudi zelo velik park, ki je baje največji v tem mestu in ga predelujejo. V tej bližini je še več drugih tovarn in, kdor se ne želi voziti predaleč na delo, je tu primerno. No, pa saj menda ni takšne sile, če se človek vozi na delo od 4 do 6 milj. Vsakdo si lahko ogleda, ker ga pač ne stane nič. Okoličica je zelo lepa in ozračje je čisto.

Petletnica SND.
Lorain, O. — Minulo je pet let, ko smo si Slovenci v Lorainu, O., postavili svoj lastni S. N. dom. Dolga doba. Slavnost dan dne 28. oktobra je naš veliki Narodni praznik. Obhajali bomo petletnico obstanka S. N. doma. Koliko presenečenja in razočaranja. Naselbina se je oblekla v svatovski plašč, na drugo Doma veličastno vihro zastava, viharji se zaletavajo ter neusmiljeno tulijo, Dom pa stoji in kljubuje tem elementom, kot močni hrast, ter se ne da omajati.

Glavna dvorana je vsa razsvetljena, okinčana, iz dvorane prihajajo odmevi zvokov domače pesmi, ljudstvo prihaja trumoma, da ne bi zamudilo slišati petja našega slavca Anton Sublja, baritona državne opere v Ljubljani. Nepotrebno je skoraj omenjati kdo in kaj je Anton Subelj. Kdor le čita časopise, mora znati, da je žel triumfe za slovensko pesem, kjer je nastopil, ne samo med našim narodom, tudi med Američani. Ni hče tako lepo ne zna zapeti naše pesmi, kot slavček žvrgoli, pretrse vašo dušo, ponese vas iz tujine v domovino, kjer se je rodila naša pesem.

Vaak delničar (ka), prejme za ta koncert vstopnico brezplačno. Opozorja se vas pa že na tem mestu, da pustite otroke, če je le mogoče, doma, kajti vsak krik vznemirja ne samo pevca, ampak tudi poslušalce. Ves vsopred je razviden iz programa. — Duševni užitek obilen, po programu, da ne pozabim omeniti, bo nastopila tudi "Baby" Justin. Kdor je že čul njene harmonike, naj še prijatelju pove ter ga pripelje, da se nauči, kar bo čul. Omeniti se tudi mora, da med petjem bodo vrata zaprta, le med predsedki nastopov bo dovoljen vhod v dvorano.

Po vsem bogatem in krasnem programu tega večera bo pa ples za stare in mlade. Igral bo na harmoniko Martin Reznik. Za prigrizek se tudi "nekaj" pripravlja, za suha grla se pa ravno sedaj "nekaj" stiska.

Se enkrat vam klidem: Vsi dobrodošli, delničarji in drugi. Proslavimo našo 5. letnico, do počastimo našega slavca g. Antona Sublja. — Anton Miglič.

Prva obletnica društva št. 631.
Sheboygan, Wis. — Poletna sezona nas je zapustila in ljudstvo se pripravlja na zimsko. Pripravlja se življenjskih potrebščin, da se tako obvarje pomanjkanja in visokih cen.

Kakor se splošno ljudstvo pripravlja na zimsko sezono, tako se tudi društvo Moderna št. 634 SNPJ pripravlja, da proslavi prvo obletnico svojega obstanka, katero proslavi dne 30. decembra t. l. Že sedaj je odbor pridno na delu, da za ta dan priredi zanimiv program.

Vsled tega apeliramo na vse tukajšnje organizacije, da ne prirejajo na tisti dan nikakršne prireditve. Upamo, da bo slovenska javnost v Sheboyganu upoštevala naše želje in da, pustite tisti dan nam. Slavje prve obletnice našega društva se bo vršilo dne 30. decembra v Hrvatskem narodnem domu.

Pub. odsek društva št. 634

Koncert "Lire" 11. nov.
Chicago, Ill. — Atrakcija proletra "Lirinega" koncerta so bili odločki iz Sidney Jonesove opere "Gelaha". Na prihodnjem v nedeljo 11. novembra v dvorani SNPJ bodo na sporedni točki iz opere "Martha" poleg drugih pesmi, s katerimi nastopi mešan zbor "Lire". Gostoval bo tudi več pevskih zborov, n. pr. "Slovian" iz Pullmana in slovi poljski pevski zbor "Dudzi ar-Paderewski", ki ste ga čuli tudi na našem prošlem koncertu. Razen v zboru nastopijo naši pevci in pevke tudi v duetih in kvartetih. Vstopnina je 50c v predprodaji, 75c pri vratih.

Koncerti, ki jih prirejuje naša pevski zbori, zahtevajo mnogo truda in stroškov. Prizadevajo si, da vam nudijo fin ter dobro izvajen program, od vas pa pričakujemo, da napolnite dvorano. To vas ne stane mnogo; za malo vstopnino imate dober program in obenem pomagata zboru, da dela naprej na polju glasbe in se pripravlja za nove koncerte.

Članica "Lire".
Članica Gosp. kluba.

Petletnica SND.

Lorain, O. — Minulo je pet let, ko smo si Slovenci v Lorainu, O., postavili svoj lastni S. N. dom. Dolga doba. Slavnost dan dne 28. oktobra je naš veliki Narodni praznik. Obhajali bomo petletnico obstanka S. N. doma. Koliko presenečenja in razočaranja. Naselbina se je oblekla v svatovski plašč, na drugo Doma veličastno vihro zastava, viharji se zaletavajo ter neusmiljeno tulijo, Dom pa stoji in kljubuje tem elementom, kot močni hrast, ter se ne da omajati.

Glavna dvorana je vsa razsvetljena, okinčana, iz dvorane prihajajo odmevi zvokov domače pesmi, ljudstvo prihaja trumoma, da ne bi zamudilo slišati petja našega slavca Anton Sublja, baritona državne opere v Ljubljani. Nepotrebno je skoraj omenjati kdo in kaj je Anton Subelj. Kdor le čita časopise, mora znati, da je žel triumfe za slovensko pesem, kjer je nastopil, ne samo med našim narodom, tudi med Američani. Ni hče tako lepo ne zna zapeti naše pesmi, kot slavček žvrgoli, pretrse vašo dušo, ponese vas iz tujine v domovino, kjer se je rodila naša pesem.

Vaak delničar (ka), prejme za ta koncert vstopnico brezplačno. Opozorja se vas pa že na tem mestu, da pustite otroke, če je le mogoče, doma, kajti vsak krik vznemirja ne samo pevca, ampak tudi poslušalce. Ves vsopred je razviden iz programa. — Duševni užitek obilen, po programu, da ne pozabim omeniti, bo nastopila tudi "Baby" Justin. Kdor je že čul njene harmonike, naj še prijatelju pove ter ga pripelje, da se nauči, kar bo čul. Omeniti se tudi mora, da med petjem bodo vrata zaprta, le med predsedki nastopov bo dovoljen vhod v dvorano.

Po vsem bogatem in krasnem programu tega večera bo pa ples za stare in mlade. Igral bo na harmoniko Martin Reznik. Za prigrizek se tudi "nekaj" pripravlja, za suha grla se pa ravno sedaj "nekaj" stiska.

Se enkrat vam klidem: Vsi dobrodošli, delničarji in drugi. Proslavimo našo 5. letnico, do počastimo našega slavca g. Antona Sublja. — Anton Miglič.

Prva obletnica društva št. 631.
Sheboygan, Wis. — Poletna sezona nas je zapustila in ljudstvo se pripravlja na zimsko. Pripravlja se življenjskih potrebščin, da se tako obvarje pomanjkanja in visokih cen.

Kakor se splošno ljudstvo pripravlja na zimsko sezono, tako se tudi društvo Moderna št. 634 SNPJ pripravlja, da proslavi prvo obletnico svojega obstanka, katero proslavi dne 30. decembra t. l. Že sedaj je odbor pridno na delu, da za ta dan priredi zanimiv program.

Pub. odsek društva št. 634

Koncert "Lire" 11. nov.
Chicago, Ill. — Atrakcija proletra "Lirinega" koncerta so bili odločki iz Sidney Jonesove opere "Gelaha". Na prihodnjem v nedeljo 11. novembra v dvorani SNPJ bodo na sporedni točki iz opere "Martha" poleg drugih pesmi, s katerimi nastopi mešan zbor "Lire". Gostoval bo tudi več pevskih zborov, n. pr. "Slovian" iz Pullmana in slovi poljski pevski zbor "Dudzi ar-Paderewski", ki ste ga čuli tudi na našem prošlem koncertu. Razen v zboru nastopijo naši pevci in pevke tudi v duetih in kvartetih. Vstopnina je 50c v predprodaji, 75c pri vratih.

Koncerti, ki jih prirejuje naša pevski zbori, zahtevajo mnogo truda in stroškov. Prizadevajo si, da vam nudijo fin ter dobro izvajen program, od vas pa pričakujemo, da napolnite dvorano. To vas ne stane mnogo; za malo vstopnino imate dober program in obenem pomagata zboru, da dela naprej na polju glasbe in se pripravlja za nove koncerte.

Članica "Lire".
Članica Gosp. kluba.

Odčitje Meštrovčevih kipov.

Chicago. — Med Jugoslavlani v Chicago je bil pred par tedni organiziran odbor za proslavo odkritja Meštrovčevih kipov v Grant parku, ki se bo vršilo v nedeljo dne 4. novembra. Vzpored slavlja prične točno ob dveh popoldne.

Odbor je imel že več sej ter je tudi v listih obrazložil važnost te proslave, ki je velikega pomena za ves naš jugoslovanski narod, kateri je pač lahko priložen na svojega velika umetnika. Odbor je na seji 14. oktobra izdelal potreben program, ki bo proizvajan na dan slavlja, ko bosta odkrita kipa, delo našega spoštovanega rojaka, ki je danes priznan kot največji svetovni umetnik-kipar. Odbor je prepričan, da bodo Hrvatje, Slovenci in Srbi v resnici poveljali to proslavo in se valed tega obrača na vsa naša društva z apelom, naj sodelujejo pri tej proslavi. Vsi ta dan na plan. Čim več nas bo, tem lepša in učinkovitejša bo ta narodna manifestacija.

Prvotno je bilo odkritje naznanjeno za 15. oktobra, a je bilo odloženo, ker delo na njih še ni bilo izvršeno. Sedaj se bo vršilo zagotovo dne 4. novembra ob 2. popoldne.

Društva, ki so na zapadni strani, se sestanejo v "Narodni dvorani", na 18. ulici in Racine ave. Društva, ki so na Wenthworth ave., t. j. na južni strani, se snidejo v "Zvonimir" dvorani. Društva iz Garyja in South Chicago se snidejo v "Hrvatskem domu", 9618 Commercial ave. Vsa društva se sestanejo potem pri Field muzeju, odkoder se obrne naša skupna povorka po Michigan ave. do Congress streeta, najkasneje do ene popoldne.

Društva, ki so že imela za ta mesec sejo, naj skličejo izredno sejo, naj ukrenejo, kar je potrebno ukreniti za korporativno udeležbo, ali pa se naj društveni odbor domeni glede tega in povabi društvo k udeležbi.

Naše sodelovanje v tem programu tega velikega slavlja bo vključevalo naslednje točke: Govor, petje, skupine v narodnih nošah. Upam, da se cenjena bratska društva odzovejo temu apelu, in da bo članstvo storiло vse, kar je mogoče, da bo ta proslava popoln uspeh, kakor je popoln uspeh tudi Meštrovčev delo samo. — Odbor.

Žetev in maskerada.

Willard, Wis. — Menda je glavni vzrok našemu molčanju prezaoplenost, katere baš letos menda ni dovolj v industrijskih mestih. Zato pa mi v primeri z industrijskim delavci živimo prav dobro. V dokaz naj bodo naša krasna stanovanja, ki se iz tal vzdigujejo, ki so v resnici v ponos naši naselbini.

Vremenski bogovi so zelo nagajivi v tem času in sploh celo leto. Ravno sedaj imamo toliko blata, da skoro onemogočijo vsako delo zunaj, ki so v bilo treba orati, da se zemlja pripravi za aktivno v prihodnjem letu. — Na polju podpornih, strokovnih in političnih organizacij smo dobro podkovani, četudi ni bilo zadnje čase veliko poročil v naših listih od tu. Posebno ženski Gospodinski klub je zelo aktiven in skoro ne mine seja, da bi se katera nova ne priglasila za članico in da bi ne imeli po seji ali drugače zabave. Tudi na prošli seji smo ukrenile, da je primeren čas, ker se približuje zima, da požahjemo naše žito dne 28. oktobra zvečer. Srpi bodo dobro nabrušeni točno ob 7. zvečer, kajti takrat pridejo žanjice naravnost iz starega krčja. Razume se, da bo valed tega precej stroškov, ker bodo tako daleč potovale.

Zato vabimo vse rojake od blizu in daleč, da se udeležite te prekrasne zabave in nam s tem pomagata kriti vožne stroške za vrle starokrajake žanjice. Ker pa je ravno ob tem času tudi zanimivi ameriški praznik, namreč Halloween, smo tudi odločili, da najboljšo maske nagrajimo z lepimi darili. Nagrajda je tako visoka, da se je ne upam omenjati. Torej, kosajte se med seboj. Bomo videli, kdo jo bo odnesel ali odgnal. Rojaki iz Sheldona ste tudi vabljeni.

Rojaki, nikar ne zamudite te krasne prilike.

Članica "Lire".
Članica Gosp. kluba.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904

Podporna Jednota

Inkorp. 17. junija 1907
v državi Illinois

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:
Predsednik Vincent Calmar; podpredsednik Andrew Vidrich, R.F.D. 7, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Blas Novak; tajnik bolniškega oddelka Lovrenc Gradišek; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Jože Zavertnik; upravitelj glasila Filip Godina; vrhovni zdravnik Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GOSPODARSKI ODSEK:
Frank Somrak, predsednik, 996 E. 74th St., Cleveland, Ohio; Frank Alech, 2124 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jacob Zupančič, 2627 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

POROTNI ODSEK:
John Goršek, predsednik, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.; John Trčelj, Box 22, Strabane, Pa.; Tony Shragal, R.F.D. No. 1, Johnston City, Ill.; Frank Podboj, Box 61, Park Hill, Pa.; Anton Sular, Box 27, Arma, Kans.

BOLNIŠKI ODSEK:
OSREDNJE OKROŽJE: Lovrenc Gradišek, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Joseph Zorko, R.F.D. 2, Box 120, West Newton, Pa.; Anton Abram, 1169 E. 76th St., Cleveland, Ohio.

ZAPADNO OKROŽJE: Jacob Baloh, R.R. 8, Box 88, Pittsburg, Kans.; za jugozapad: Frank Kluh, Box 958, Chisholm, Minn.; za sev. zap.: John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Frank Zajc, predsednik, 3639 W. 20th St., Chicago, Ill.; Ludvik Medvedek, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Albert Hrašč, 555 So. Pierce St., Milwaukee, Wis.

Združitelni odbor:

Frank Vidmar, predsednik, 2505 Augusta St., Chicago, Ill.; John Olip, 2426 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.; Peter Goshel, 735 E. Uintah, Colorado Springs, Colo.

POZOR! — Korrespondenca z glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika, se naslovi: Predsedništvo S.N.P.J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVI: Bolniško tajništvo S.N.P.J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohče se naslovi: Tajništvo S.N.P.J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S.N.P.J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse priitoke glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zajcu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi priitvi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Goršek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročila in sploh vse, kar je v zvezi z glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA," 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

25 letnica društva Slavija št. 1.

Chicago. — Cenjeni bratje in sestre društva Slavija št. 1 SN, PJ! V nedeljo 28. oktobra bomo proslavljali 25 letnico ustanovitve našega društva v dvorani S. N. P. J.

Društvo Slavija je bilo eno izmed pionirjev pri organiziranju in sodelovanju za ustanovitev naše velike Slovenske narodne podporne jednote, katere uspeh v teh kratkih letih, je naravnost sijalen. Na ta uspeh nismo ponosni le člani društva Slavija, marveč vse članstvo te organizacije. Članstvo društva Slavija je bilo vedno aktivno za društvo, kakor tudi za SNPJ in tako bo tudi v bodoče, ker zavedamo se, da je SNPJ najboljša delavska podporna organizacija med nami in želimo, da taka tudi v bodoče ostane.

Priporočam članstvu našega društva, da se polnoštevilno udeleži te velepomembne proslave in s tem pokaže, da zna ceniti delo ustanoviteljev, da je lojalni svoji organizaciji. Nobeden član ne sme izostati od tega izrednega proslavljanja, ko njegovo društvo proslavlja 25 letnico ustanovitve ali poroda.

Obenem se vabi tudi ostale brate in sestre SNPJ v Chicago, da nas posetijo, in s tem pomorejo do sijajnejšega uspeha. Program za to proslavo je posebno pripravljen in pripravljeni smo, da bo za posetnike dovolj užitka.

Na avidenje 28. oktobra v dvorani SNPJ!

F. A. Vider, predsednik.

Konferenca JSZ v Penni.

Braddock, Pa. — Naznanjam, da se bo vršila konferenca JSZ za zapadno Pennsylvanijo v Braddocku, Pa., dne 28. okt. na 121-9th in Talbot Ave. Konferenca prične točno ob 10. popoldne in popoldne ob 2. bo pu javni shod, na katerem bodo govorili v slovenskem in angleškem jeziku. Ker so sedaj ravno predsedniške volitve, je zelo važno, da pridete in slišate govornike, ki vam bodo pojasnili, katero stranko morajo podpirati delavci in za katere stranke kandidirate glasujejo na volilni dan.

Uljudno vabimo soderuge in soderugine, kakor tudi občinstvo okolice Pittsburgha, da se polnoštevilno udeleži te konferenca in še posebno popoldanskega shoda. Vzemite poučljivo karo št. 67 Swisdale-Braddock in na Devetem streetu izstopite. Za obilno udeležbo se priporoča in vabi John Rednak, tajnik kluba št. 16, JSZ.

Veronica, Pa. — Vabimo na prvo jesensko veselico, katero priredit društvi št. 216 SNPJ in št. 602 HBZ v soboto dne 27. oktobra v dvorani italijanskega društva na James streetu. Vstopnina za člane in članice je 25c, za nečlane 50c in nečlanice 25c. Vljudno vabimo vsa sosedna društva in posamezne rojake in rojakinje domače in iz okolice, da nas posetijo v obilnem številu. Igrala bo dobra godba in postrežba bo imenitna za vse. Čisti dobiček veselice je namenjen v blagajno Narodnega doma.

Na avidenje 27. oktobra!

Frank Tegel, tajnik.

Jesenska zabava.

Veronica, Pa. — Vabimo na prvo jesensko veselico, katero priredit društvi št. 216 SNPJ in št. 602 HBZ v soboto dne 27. oktobra v dvorani italijanskega društva na James streetu. Vstopnina za člane in članice je 25c, za nečlane 50c in nečlanice 25c. Vljudno vabimo vsa sosedna društva in posamezne rojake in rojakinje domače in iz okolice, da nas posetijo v obilnem številu. Igrala bo dobra godba in postrežba bo imenitna za vse. Čisti dobiček veselice je namenjen v blagajno Narodnega doma.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisati se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicaga) \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta; Chicago in Cicero \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za iznositev \$9.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Datum v oglepaju n. pr. (Sept. 30-1928) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da va mje s tem dnevom poteka naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

VAŽNE TOČKE XX. ČLENA PRAVIL S.N.P.J.

Vsaka obtožnica mora biti spisana in mora biti osebno predložena predsedniku na seji, ko pride tozadevna točka na dnevni red. Obtožnica se pa lahko pošlje društvenemu predsedniku po pošti. Obtožnica mora navesti ime in naslov obtoženega člana, prestopke, katerega je obdolžen, in razloge, s katerimi tožitelj podpira svojo obtožbo. Vsaka obtožnica mora biti podpisana. Pravila pravijo jasno, da se obtožnica brez podpisa, ki pride po pošti, ne vpošteva. Društveni predsednik sme v tem slučaju uvesti tajno preiskavo proti obtoženemu in če se prepriča, da je obtožba opravičena, mora člana obtožiti on sam, ako je član obtožen simuliranja. Ta stavek pove jasno, da se tako postopa le v slučaju, ako je bila poslana nepodpisana obtožnica zaradi simuliranja. Ako je predsednik prejel obtožnico, sme takoj izbrati dva člana v tajni preiskovalni odbor. Ta dva člana v najkrajšem času poročata predsedniku in če je obtožba na ta način podprta z novimi dokazi, mora predsednik povabiti obtoženega člana na prvo sejo, na kateri predloži obtožnico.

Razlaga četrte točke XX. člena je, da ne more biti noben član S.N.P.J. obsojen brez zaslišanja, pa magari, ako je bila obtožnica poslana brez podpisa in se je predsednik potem tajnega odbora prepričal, da je obtožba podprta z novimi dokazi. Na drugi strani pa ta točka ščiti tožitelja pred osebnim maščevanjem obtoženega člana. Ta točka dalje izključuje vsako vplivanje od strani spornih strank na preiskovalni odbor, ker določa, da predsednik imenuje v tajni preiskovalni odbor dva člana. Ta dva člana sta znana le predsedniku in nikomur drugemu. Ako se je društveni predsednik prepričal skozi tajni preiskovalni odbor, da je obtožnica podprta na ta način z novimi dokazi, tedaj mora društveni predsednik povabiti obtoženega člana na prvo društveno sejo, kateri predloži obtožnico.

Ampak predsednik lahko popusti od svoje pravice in jo prepusti društvu. Pozabiti ne smemo, da je v pravilih, da predsednik "sme" in ne, da "mora" imenovati v tajni preiskovalni odbor dva člana. Beseda "sme" pove, da se predsednik lahko poslužuje svoje pravice za imenovanje dveh članov v tajni preiskovalni odbor in da mu jo ne more kratiti nihče, dokler on prostovoljno ne popusti od nje in se jo želi poslužiti.

Peta točka pravil tega člena je v zvezi s četrto. Ta točka ima nekaj novih določb glede postopanja, ko je bila obtožnica že predložena in se glasi:

"5. Ko je obtožnica predložena po članu, predsedniku ali komu drugemu na seji, se mora prečitati po predsedniku ali predsedujočemu odborniku in nato se voli porotni odsek. Ako obtoženi član kljub predsednikovemu pozivu ni navzoč, se volitev porotnega odseka odloži do prihodnje seje in predsednik društva mora obtoženco ponovno obvestiti z registriranim pismom; če obtožene ne pride niti na to sejo, tedaj se ga smatra krivim in društvo sme brez odloga na podlagi predloženih dokazov glasovati o kazni obtoženca. Edino opravičenje obtoženca za odsotnost v tem slučaju je zdravniška izjava, da je tako bolan, da ne more priti, ali pa delo, če je obtožene v nevarnosti, da bo odslavljen. V tem slučaju mora obtožene naznaniti društvu predsedniku, kdaj ga delo ne zadržuje. Ko je izvoljen porotni odsek, določi društvo, kdaj se vrši porotna razprava. Lahko se vrši takoj, ali na prihodnji redni seji, lahko pa tudi na izredni seji, če tako sklene društvo z navadno večino oddanih glasov. Obtožnica se ne sme v nobenem slučaju zavreči ali prežeti in pobotanje brez porotne obravnave je neveljavno. Edino v slučaju, ako obtoženi član sam prizna krivdo, ki mu jo očitata obtožnica, sme društvo takoj brez porotnega odseka glasovati o kazni. V tem slučaju ima vsak društveni član pravico predlagati kazni."

"Ako obtoženi član ni na seji kljub pozivu društvenega predsednika, se volitev porotnega odseka odloži do prihodnje seje." Ta določba je v zvezi s četrto točko XX. člena pravil S.N.P.J., katerega smisel je, da ima vsak obtožen član S.N.P.J. priliko, da se zagovarja zaradi prestopka, katerega je obtožen. Besedilo točke je tudi razumljivo, kajti noben član ne more vedeti še naprej, da bo obtožen. Logično je, da se najprvo seznani z obtožnico in na to se pripravi na zagovor. Če je član obtožen prestopka, še ni dokazana reč, da ga je tudi izvršil. Ako ni član na seji, ko je bila prečitana obtožnica proti njemu,

je logično, da se obvesti o obtožbi, da član izve, zoper kaj se je pregrešil in da je proti njemu bila vložena obtožnica. Ta točka dalje določa, da se volitev porotnega odbora odloži do prihodnje seje. Društveni predsednik pa mora obtoženega člana, ki ni navzoč na seji, obvestiti z registriranim pismom. Ako obtožene ne pride tudi na to sejo, tedaj ga lahko društvo na podlagi predloženih dokazov spozna krivim prestopka in sme izreči tudi kazni. Izjeme za ta slučaj so povedane v tej točki. Izjema velja le tedaj, ako je član tako bolan, da ne more priti na sejo, ali če dela in je v nevarnosti, da zaradi odsotnosti pri delu izgubi delo. Obtoženi član mora pa naznaniti društvu predsedniku, kdaj ga delo ne zadržuje, da se lahko vrši porotna obravnava. Te določbe so potrebne. Ako bi jih ne bilo, bi obtoženi član mogoče nikdar ne imel časa za porotno obravnavo.

Obtožnica se ne sme zavreči v nobenem slučaju.

Ko je izvoljen porotni odsek, določi društvo, kdaj se vrši porotna obravnava. Lahko se vrši takoj, na prihodnji seji ali pa na izredni društveni seji. Pravila ne določajo datuma za porotno obravnavo, ampak prepustajo to društvu, da lahko sliši argumente tožitelja in obtoženca in po zaslišanju teh argumentov odloči, kdaj naj se vrši porotna obravnava. Obtožnica se ne sme zavreči in pobotanje brez obravnave je neveljavno. Izjema je tu le za slučaj, ako obtožene sam prizna krivdo, ki se mu očitata, sme društvo brez porotnega odseka glasovati o kazni. Zakaj so take določbe v tej točki, pa ob priliki v enem prihodnjih člankov.

NAŠI ODRI

Premijera "Kamnomol" v Chicagu.

Chicago. — Dramatski odsek kluba št. 1 J. S. Z. je zadnjo nedeljo popoldne v dvorani C. S. P. S. odprl svojo sezijo 1928-29 s štirideskano tragedijo "Kamnomol", katero je spisal in poslal v Ameriko znani starokrajški delavski pesnik in pisatelj Tone Seliskar. Igra, ki je bila torej prvič igrana na našem delavskem odru, bo objavljena v letošnjem "Ameriškem družinskem koledarju." Pred igro je bilo več koncertnih točk, ki so zavlekli predstavo do petih zvečer. Bil je tudi agitatorični govor s. Filipa Godine o namenu prireditve — čisti dobiček gre za gradnjo našega delavskega doma v Chicagu — in politični govor socialističnega kandidata za governorja Georga Koopa. Malo preveč je bilo za eno kratko popoldne, ali zavedamo se, da je bilo vse to potrebno. Naš mladi virtuoz Lewis Vitez je sam in v duetu s Paulom Schmidtom spretno zaigral nekaj težkih skladb na violino ob spremljanju miss P. Biminove na piano. Naš delavski pevski zbor "Sava" je zapel "Nazaj v planinski raj" in dva mlada brata Frank in Charles Sotošek, ki sta se priselila iz Kanase, sta igrala par jazz-komadov na harmoniko in "bendžo."

Igra "Kamnomol", katero je vodil s. Frank Zajc, je vsebinsko tragična slika delavske družine iz premočnega kraja v Sloveniji, ki se vrši danes. Milan, miner v kamnomolu, je portrt, ker se njegova žena Liza peča z njegovim bosom Alfredom. Liza hodi k Alfredu gospodinjt in on jo obiskuje, kadar ni njegova moža doma. To razmerje je znano Milanovemu očetu Adamu, delavskemu vodji in znano je delavcem v kamnomolu, ki se o tem v sru razgovarjajo med kosilom, predno jih piščalka spet ne pokliče na garanje. Alfred končno obvesti Milana, da ga je prestavil v Bosno za par mesecev. Milan, srdit, mu odpove službo, toda tovariši ga pokličejo, naj zaide mino. Potuhnjena mina se pa užge, ko je Milan zraven in ga oslepi in vrže iz uma. Obratovodja Alfred pobegne iz strahu pred delavci, a se kmalu vrne in gre naravnost k Lizi, ki je vaa obupana valed Milanove neareče. Alfred napoji Lizo, katera v pijanosti zakolje Milana. Alfred zbeži domov in Liza beži za njim ter ga roti, naj jo vzame s seboj, če misli pobegniti na Dunaj. Alfred pa vrže krinko proč in ji brutalno pove, da je ne mara več in da je ni nikoli ljubil, temveč je užival v njej lepo žensko, zdaj pa naj sama skrbi zase in se zagovarja zaradi umora. Ko se tako pričkata, pridrvi četa delavcev z očetom Adamom na čelu. Alfred zbeži skozi zadnja vrata, Liza pa pograbi razkačene de-

lavke in jo ubijejo. Tako je vsebina tragedije.

Vloga Alfreda je igral John Olip z znano spretno izurjenostjo, kadar portira karakter tirana in zapeljivca, vendar pa je bil topot v nekaterih važnih scenah premalo naraven in preočitno prisiljen. Poznalo se mu je, da se ni naučil vloge. Angeline Tich v vlogi Lize takisto ni dosegla svojega standarda, ki ga uživa na našem odru kot dobra igralka v ljubimskih vlogah. V tretjem dejanju ni naša Angelica kapala pijanosti kot bi morala, daji je povedala, da je bilo vino močno in zvrnila ga je precej komarčkov. Iz vseh glavnih vlog je najbolj pomenkljivost — največja pa v vlogi Milana, katero je imel naš vodja mladine, Donald J. Lotrich. Nak, brate Lotrich ni za take vloge, dajte mu pa vso priloznost v komičnih značajih! Dober je bil s. Charles Pogorelec v vlogi očeta Adama. Grupa delavcev in delavk je bila v splošnem na mestu, toda eksplozija je bila farsa. Kje je ostal tresk? In scenerija v 3. dejanju je bila zelo slaba.

Občinstvo najbrž ni opazilo vseh teh pomanjkljivosti, ker je bilo videti povsem zadovoljno. Dvorana je bila polna — okrog 500 ljudi — kar je dober začetek za letošnjo sezono. Materijalni uspeh je bil lep. Upajmo, da bo v bodoče še večji moralni uspeh. — M.

Šubljev koncert v Girardu.

Girard, O. — Že slehernemu rojaku je znano v tej okolici, da priredi dne 27. oktobra ob 8. zvečer v Slovenskem domu svoj koncert g. Anton Šubelj, bariton ljubljanske deželne opere. On je znan ne samo med našimi narodom, temveč tudi med ameriškim. S svojim lepim in umetniškim petjem je kulturno povzdignil naš narod na višjo stopnjo; pokazal je, da tudi mali slovenski narod zmore umetniške v petju in v drugih kulturnih višinah.

Priliko sem imel slišati Šublja v Clevelandu. Divil sem se njegovemu lepemu glasu, poslušal bi ga bil se in še. Navzoči so bili očarani in imel nas je vse takorekoč v rokah, kajti njegova pesem nam je segla globoko v srce. Naša naselbina se sedaj pripravlja, da redkega gostja dostojno sprejme, da bo naš pevec-umetnik odšel od nas zadovoljen in da se bo še dolgo na nas spominjal.

Vljudo vabimo vse občinstvo iz Girarda, Nilesa, Warrens, Salema, Yungstowna, Ohio in Farrela, Sharona in Bessemerja, Pa. da pridete dne 27. oktobra v Girard v Slovenski dom, da slišate Šublja. Takšne prilike se nismo v tem kraju imeli. Zato pa vsi na Šubljev koncert! Po koncertu prsta zabava s plešom. Na svidenje 27. okt. ob 8. zvečer!

John Dolcie.

Zdravniški nasvili

Piše dr. F. J. Kern, vrhovni zdravnik SNPJ.

Čistoča.

Čistoča je prvi pogoj za zdravje in dolgo življenje. Čudno, da so celo zdravniki v prejšnjih stoletjih tako malo pazili na snago. Namesto da bi izprali rane s čisto vodo, so jih mazali z oljem in raznimi mazili, valed česar so se jim prisadile. Francoski zdravnik Ambroise Pare, ki je imel primeroma malo tradicionalne šolske izobrazbe, je postal slaven vojaški zdravnik v šestnajstem stoletju, ker je pazil na to, da so bile rane dobro izmite z vodo in da je bolnik ležal v zračnem prostoru.

Ko so možje kot Pasteur, Koch in Lister pred petdesetimi leti dokazali, da je večina vnetij povzročena po majhnih organizmih, glivicah ali bakterijah, je zdravniška veda pričela ceniti čisto vodo in milo. Dočim so bile bolnišnice pred Listerjem prave mrtvašnice vsled prenašanja bolezni od bolnika do bolnika, so vnetja pri neokuženih operacijah sedaj redka in nenevarna. Čista prekuhana voda in sterilne obveze so napravile moderno kirurgijo praktično in uspešno.

O snagi se je že veliko pisalo, pa je še vedno dobro semintar opomniti ljudi, kako važna je v vsakdanjem življenju za ohranitev zdravja.

Začnimo pri posamezniku. Redne kopeli vsaj enkrat na teden niso priporočljive le vsled snage same, pač pa koristijo boljšeju obtoku krvi in za pomirjenje živcev. Snažna usta po krtačenju zob so zahteva modernega človeka. Čiste roke in noge nam dajo nekaj ponos, dobro razpoloženje. Čisti lasje so v ponos vsaki ženski.

Dom zahteva dnevno pažnjo na snago. Vsako leto dvakrat, spomladi in jeseni, bi morala vsaka gospodinja počistiti hišo od kleti pa do podstrešja. Vso nepotrebno šaro zavreči in sežgati, les omiti, razne police nanovo pokriti ali odstraniti, ker jih je polovico nepotrebnih. Preproge je treba večkrat oklofati in razprostrati na soncu, da se zamore bakterije, ki se nabere v blagu.

Nobena prava gospodinja ne bo pustila, da bi stanovanca pljuvali po tleh stanovanj.

Bolnike, z nalezljivimi boleznimi kakor so jetika, razne kožne in venerične bolezni, je treba izolirati ter od njih zahtevati, da se ravnavo po predpisanih higijeničnih navodilih.

Paziti pa moramo tudi na nevidno snago. Najboljše je vsopitno vodo prekuhati, zlasti če imate majhne otroke. Zvečer se prekuha, dene v čisto posodo, da se čez noč ohladi. Istotako je treba prekuhati (pasteurizirati) vse mleko, ki se da otrokom. Po mestih delajo to mlekarji, po deželi se pa še zdaj prenaša veliko bolezni potom mleka.

Skrbimo torej za snago, ki jo zahtevata olik in — zdravje.

Napredne revije

"Domači prijatelj", mesečnik za zabavo in pouk, ima v oktoberski številki sledeče lepe povesti: "Črni relief" od Ivana Albrehta, "Gospod ravnatelj" od J. Busse-Palme, poslovenil P. H., nadaljevanje dr. Zbaničkovega romana "Invalid" in Ivan Vukove potopisne epizode "Skozi okno vplane"; pesmi imajo Mile Klopčič, Fran Poganič, Danilo Gorinšek, Oton Berkopec in Mirko Kragelj. — Druge zanimivosti: Obrazi iz ljubljanske drame, Dežela brez bede in imetja. Filmski drobiž iz Berlina, Izbrla polkica in Daljnovo-vodi za petrolej. Obenem krasi to številko krasna naslovna risba v barvah in petnajst slik, le-sorezov in portretov.

Revija stane za Ameriko en dolar za celo leto. Naroča se na naslov: "Domači prijatelj", Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13, Jugoslavija.

Eksplozija ubila šest rudarjev.

Beckley, W. Va. — Pri eksploziji v premočniku McAlpin Coal Co., deset milj od tukaj, je 22. t. m. bilo šest rudarjev ubitih.

OPAZOVANJA

Ljubezen do dela.

Kdo dela iz ljubezni do dela? Ali iščejo delavci delo v tovarnah in rudnikih zaradi dela ali zaradi plače? Koliko delavcev bi šlo prostovoljno na delo, ne da bi jih silila potreba?

Ta vprašanja so važna. Glavni argument nasprotnikov socializma je, da je ekonomska svoboda in neodvisnost nemogoča, ker potem ne bi hotel nihče delati. Njihova filozofija je, da delavec ne ljubi dela zaradi dela samega, pač pa, je prisiljen delati zaradi obstanka, zato je potreben sistem nagrade v formi dobička in biča v formi pomanjkanja, ki tira ljudi k delu.

V razmerah, kakršne so do-alej, je to resnica. Ogrorna večina meznih delavcev dela samo zaradi svojega obstanka, ne pa iz ljubezni do dela. Človek dela, ker mora delati, drugače ne bi delal — vsaj tega ne, kar večina dela danes. In v tem je point za nas. Sistem individualne odgovornosti je potisnil človeka na nižnjo hlapca, ki nima pravice, da si bi sam izbral delo, ki mu morda ugaja, temveč mora vzeti to, kar najprej dobi.

Mi socialisti pravimo, da v drugačnih razmerah človek prav lahko vzljubi delo, da bo delal iz veselja in iz potrebe do dela, ne samo iz potrebe obstanka. Ljudje niso prirojeni, temveč navajeni na lenobo. Človek pa, ki se pod nobenim pogojem ne more navaditi na delo, je abnormalen, ni zdrav. Takega je treba poslati v bolnišnico in izvršiti na njem operacijo.

Predvsem je treba dati človeku svobodo, da si sam voli delo, ki ga najbolj veseli. Vsak zdrav človek ima veselje do neke stvari. To naj dela. Večinoma pa se človek naveliča enega samega dela, če ga opravlja leto za leto; delo postane monotono. Zato je potrebno, da se vsak delavec izvežba v dveh ali treh poklicih, ki jih lahko vsak čas mogoče.

Kaj sem videl v Rusiji

Potovanje v Rusijo in dogodki v boljševiški komuni.

Piše Josip Juhović, Pittsburgh, Pa.

Uvod.

Hrvati, Srbi in Slovenci v Ameriki so že veliko čuli in čitali o razmerah v Rusiji pod sovjetsko vlado. Čuli in čitali so deloma od ljudi, ki so bili v Rusiji, a večidel pripovedujejo in pišejo vse mogoče stvari o Sovjetski uniji ljudje, ki niso bili tam, pač pa zajemajo svoje znanje iz listov in knjig ter od onih, ki za gotov groš prodajajo vse, kar slišijo povoljnega o sovjetih.

Jaz sem tudi dosti slišal in čital dobrega o Rusiji. Bil sem iskren pristaš Sovjetske Rusije in vsako dobro vest, ki je prišla od tam v Ameriko, sem vzel za čisto resnico, nasprotno pa sem vsako slabo vest smatral za neprijateljsko propagando.

Danes sem prepričan, da ni vse tako kar priročno in priročno pišejo hrvatski in drugi komunistični voditelji v tej deželi. Citanje komunističnih listov me je zavedlo, da sem šel v Rusijo in danes smatram, da je moja dolžnost, da povem javno hrvatskim, srbskim in slovenskim delavcem vs resnico, ki sem jo našel in videl, da se še kdo drugi ne prevari in odide tja. Smatram za svojo dolžnost, da povem vse, pa bilo to komu prav ali ne. Pisati hočem resnico, samo resnico, trdo in golo resnico, pa naj še tako boli.

Ne mislim pa reči, da se življenje in razmere v Rusiji ne obrnejo na bolje čez gotovo štetolet. Dalje ne želim odvrčati od potovanja v Rusijo onih, ki gredo tja samo na obisk za par mesecev, da vidijo, kako je in se potem vrnejo nazaj. Takim svetujem samo to, da se dobro preskrbe z vsem potrebnim za povratek, posebno če niso državljanji Združenih držav.

Opisati hočem vse, kar sem videl na lastne oči in čul na lastna ušesa za časa mojega bivanja v Rusiji v tem letu 1928. Kako je bilo tam prej, o tem ne pišem; vsakdo si pa lahko sam

menja. Dalje je treba menjati kraj dela. Delavnica, v kateri človek sedi ali stoji neprestano deset ali dvajset let, postane res ječa. Delo mora biti tako organizirano, da delavec lahko poljubno menja delavnico tudi trikrat na dan, če hoče. Pravtako je treba menjati okolico in deželo. Razlika vedno mika. S tem postane delo privlačno. Prepričan sem, da v svobodni industriji družbi bodo delavci neprestano potovali po vsem svetu na delo: sistematično bodo kolobarili iz kraja v kraj celo svoje življenje, ki potemtakem mora biti kratkočasno.

Delo mora biti atraktivno, tudi po uredbi delavnice. Danes so tovarne res beznice: umazane, zakajane in nezdružljive. Kdo naj ljubi delo v takih brlogih? Delavnice morajo biti najkrasnejše stavbe, veliko lepše kakor teatri ali cerkve. Brezžična električna sila, ki bo tekla iz zraka ali izpod zemlje, jih naredi čiste, reši jih dima, saj in smrada. Vsaka delavnica mora stati sredi parka v zelenju in rožah in vsa okna iste prepletati s rožami. V vsakem oddelku mora biti radio, ki bo raznašal godbo in petje med delom. Delavnice je treba spojiti z gledališčem in šolo — tako da bo delo obenem izobrazba in kulturno uživanje.

Vse to je mogoče, ni utopija — in prav gotovo tudi pride, kadar bo človeška družba organizirana zaradi blagostanja in sreče vseh svojih članov, pa naj se to imenuje socializem ali kako drugače. Na golem imenu ni nič.

Za dosego take organizacije sta pa potrebna dva glavna pogoja: Prvič mora biti slehernemu posamezniku zajamčena dostojna eksistenca in drugi možnost napram družbi: socialni čut. V novih razmerah je vse to mogoče.

predoči položaj prejšnjih let na pram današnjim razmeram. Kako pa bo v bodočnosti, to prepustim komunističnim voditeljem med našim narodom v deloma od ljudi, ki so bili v Rusiji, a večidel pripovedujejo in pišejo vse mogoče stvari o Sovjetski uniji ljudje, ki niso bili tam, pač pa zajemajo svoje znanje iz listov in knjig ter od onih, ki za gotov groš prodajajo vse, kar slišijo povoljnega o sovjetih.

Vem, da me bodo napadli, ali ne oziram se na njihove napade, ker ne pišem tega radi njih, temveč radi naših ljudi, da še kdo ne nasede kot sem jaz. Vse, kar pišem, lahko potrdita še dva Hrvata, ki sta bila z menoj in ta isto doživela.

1.

Kaj me je pripravilo, da sem šel v Rusijo. — Agentura v New Yorku. — Sovjetski konzul v Havru. — Pozdrav rdeči zastavi. — V Rigi. — Na mejli sovjetske Rusije.

Kakor sem že omenil, sem bil simpatičar komunizma, čital sem veliko komunistične liste in knjige, posebno pa "Radnika", glasilo jugoslovanske sekcije komunistične stranke v Ameriki. Verjel sem sveto vse, kar tam pišejo o komunizmu in Sovjetski Rusiji. Reči moram, da sem bil goreč komunist med Hrvati v Pittsburghu. Radi tega sem se mnogim zameril in doživel sem sitnosti v odseku Hrvatske brat-ske zajednice v Etni, Pa., iz katerega so mi dali prestopnico samo radi tega, ker sem na sejah preveč agitiral za vse, kar je bilo komunistično. Vse to sem delal v prepričanju, da s tem pomagam delavskemu razredu, v katerega spadam.

Ko sem čital razne opise o razmerah v Rusiji in v tamšnjih komunah, me je večkrat mikalo, da bi i jaz šel tja in sodeloval pri gradnji te nove delavske države. Razgovarjal sem se o tem s prijatelji, ki so enako mislili in čutili. Tako se je pripravil korak, ki je bil važen za mene in mojo družino.

(Nadaljevanje v dnevniku.)

OFICIJELNA NAZANILA S. N. P. J.
IZPLAČILA IZ ODŠKODNIŠKEGA SKLADA
meseca avgusta in septembra 1928.
(Operacije, odškodnine in odpravnine.)

Table with 4 columns: Ime in primku, Cert. št., Štev. in sodni družina, Izplačilo na vstu. Lists names and amounts for August and September 1928.

IZPLAČILA IZ SMRTINSKEGA SKLADA
meseca avgusta in septembra 1928.

Table with 4 columns: Ime in primku, Cert. št., Štev. in sodni družina, Izplačilo na vstu. Lists names and amounts for August and September 1928.

Ali želite znati pravilno pisati in čitati slovensko? Narčni "Slovensko" - angloško slovar, katero je izdala in ima na voljo književna matica S. N. P. J.

RAZSODBE GLAVNEGA POROTNEGA ODBORA.

Zadeva društva šte. 145. Brat Anton Stefančič, član društva št. 145, v Cliff Mine, Pa., je vložil priziv na glav. porot. odbor zoper kazni, ki mu jo je naložila društvena porota. Bil je namreč obtožen, da je stavko-kaz in da opravlja delo, katero je članom S.N.P.J. v smislu pravil nedovoljeno opravljati.

Pri društvu je bila porotna obravnava dne 9. sept. 1928, pri kateri je bil br. Stefančič zaalisan, ter je izpovedal, da se ne čuti krivega, češar je obtožen. V svoj zagovor je navedel, da je bil primoran storiti ta korak in iti na delo, da je tako napravil konec pomankanja v družini, katero je bilo valed dolgotrajne stavke. Druga dela mu ni bilo mogoče dobiti, in če bi dobil delo zunaj, bi mu ne bilo mogoče vztrajati. Društvena porota je spoznala br. Stefančiča krivim, ter ga izključila iz društva in jednote.

Glavni porotni odbor je predloženi priziv vzel na znanje, in uvedel preiskavo. Iz številnih dokazov, katere ima glavni porotni odbor na razpolago, je razvidno, da so tam vladale neznozne razmere in prisilile br. Stefančiča na tak korak. Glavni porotni odbor je upošteval zagovor br. Stefančiča, kakor tudi stališče društva, toda na podlagi splošnega položaja med premo-garji, kateri je glav. porot. odbor popolnoma poznan, je glav. porot. odbor zaključil, da razsodbo prve instance razveljavi in br. Stefančiča oprosti.

John Goršek, predsednik; John Terčelj, Tony Shragal, Frank Podboj, Anton Sular, porotniki.

Rudar ustreljen v stavkovni praški.

Scranton, Pa.—Steve Petchinski, unijski rudar, je bil v pondeljek ustreljen blizu rova Diamond v West Scrantonu, kjer je v teku lokalna stavka. Kakor poročajo, je bil Petchinski ubit v preprič. z rudarji, ki so ali na delo.

TRIMESEČNO ZBOROVANJE.

S tem se uradno naznanja, da je sklicano trimesečno zborovanje gl. izvršnega in gl. nadzornega odbora S. N. P. J., ki se prične v pondeljek dne 29. oktobra 1928, v jednotnih prostorih, ob devetih uri zjutraj. Člane društva, ki imajo zadeve, katere žele, da rešuje ta seja, se pozivja, da to naznanijo v pravem času pred sejo.

Vincent Calnakar, preds. SNPJ.

Smrtna kosa.

Canton City, Colo. — Tukaj se dela zelo nepovoljno. Prošlo poletje se je delo komaj polumično in valed tega nasvetujem nikomur sem za delom.

V tukajšnji bolnici je preminul mladenič, član društva št. 239 SNPJ, brat Andy Trella po 6 dni trajajoči bolezni, pljučni. Tu zapuška žalujejo starše in 2 sestre. Pokojni je bil star 19 let, rojen na Walsenburg, Colo. Pogreb se je vršil dne 13. oktobra na Florency, Colo. — Družina Trella se iskreno na tem mestu zahvaljuje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem društvom za krasne vence in kopke cvetlic. Lepa hvala tudi rojaku Antonu Strajnjarju za ganljivi nagrobni govor.

Tu imamo spet en slučaj, kako potrebna so društva, kajti smrt nič ne izbira, vzame mladega ali starega.

Anton Dremel, tajnik.

Erlington Mine, Bradley, Ont., Can. — Naznanjam članstvu jednote žalostno vest, da je smrtno ponesrečil naš ustanovni član Jpe Jerman v soboto zvečer dne 13. oktobra in naslednjega dne v nedeljo je v bolnici ob desetih zvečer preminul. V nezgodi so bile še tri druge osebe ubite. Pokojni je bil član društva št. 658 SNPJ, katerega je tudi pomagal ustanoviti. Pogreb pokojnega Jermana se je vršil v sredo dne 17. oktobra ob udeležbi članstva in drugega občinstva.

Pokojnemu blag spomin, sorodnikom našo sočustvo! Joe Smole, tajnik.

VESELICE

Scranton, Pa.—Naznanjam članstvu in javnosti tukajšnje okolice, da društvo Lackawanna, št. 513 SNPJ priredi dne 27. oktobra maskirano veselico, in sicer pri bratu Ralph-Konch-niku. Želeži je, da bi prišlo ha to veselico veliko mask, da bo več zabave. Pijače in jedi bo obilo za vse, da bo lahko vsak in vsaka zadovoljna. Vabimo rojake in rojakinje od tu in iz bližnjih naselbin, posebno pa okoliška društva.

Zadek veselice ob 7. zvečer v Konch-nikovih prostorih na 219 Reese streetu. R. Konchik, tajnik.

Pueblo, Colo.—Društvo Orel št. 21 SNPJ priredi dne 28. oktobra zvečer vinski trgatve v društveni dvorani (stara Ročeva dvorana) na 219 1/2 E. Northern cesti. Vabljeni ste val, da pridete, kajti zabave bo veliko za vse, posebno za starejše ljudi, ki smo prišli iz starega kraja. Odbor bo preakrbel se več druge zabave, za odrasle posebno.

Torej val na trgatve in ples 28. oktobra! Louis Korodac, tajnik.

Shirkleville, Ind.—Društvi št. 461 SNPJ in št. 143 SSPZ priredita veselico 27. oktobra ob 7. zvečer in drugi dan ob 2. popoldne v Pitterjev dvorani. Vljudno vabimo vsa sosedna društva iz Univerzala, Blanforda, Clintona, Fuchdorfa, Terre Haute in od drugod, kakor tudi vse posamezne rojake in rojakinje, da se veselice udeležijo v velikem številu. To je naša prva veselica v treh letih. Veselilni odbor bo skrbel za dobro in točno postrebo vsem. Igrala bo izvrstna egda pri-jazna komade. Kdor članov se, na ude-leži, bo plačal \$1 v društveno blagajno.

Na svidenje na veselici! Ivanka Fik, tajnica.

NAZNANILO.

Društvenim tajnikom in tajnicam se tem potom naznanja, da morajo naznaniti vse spremembe nazivov članov, ter imena in nazlove odstopilih, izstanih in izobčenih članov naznaniti upravniki Prosvete, da se lahko točno vredi imenik za polnjenje lista Prosvete. Imena in nazlove, katere pošljete glavnemu tajniku, ostanejo tam v arhivu in jih upravniki ne dobi. Torej je zelo važno, da vselej pošljete na našo stalo pripravljanih listinah vse nazlove upravnika Prosvete posebej. Pri vsaki spremembi nazlove upravnika Prosvete posebej. Pri vsaki spremembi nazlove naj se vselej omeni stari in novi nazlov. Upravniki vljudno apelira, da društveni tajniki in tajnice to upoštevajo.—Philip Godina, upravitelj.

NAROCITE SI KNJIGO "AMERISKI SLOVENCI"

1903 PROSLAVA 1928
petindvajsetletnico društva "Slavija"
Štev. 1 S.N.P.J.
28. oktobra 1928 v dvorani S.N.P.J.
2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VSPORED:
1) "Marsaljeza".....orkester "Zvonimir"
2) Otvorilveni nagovor.....Frank Aleah
predsednik prireditvenega odbora.
3) Pozdravni nagovor.....Fred A. Vider
predsednik društva "Slavija."
4) "Pozimi iz šole," J. Aljaž.....pevski zbor "Lira"
(Pevovodja G. Chranovsky.)
5) Obris zgodovine društva "Slavija," Joseph Verščaj
ustanovitelj društva.
6) Nagovori zastopnikov raznih društev in klubov...***
7) "Rožmarin," J. Ocvirk.....sac. pevski zbor "Sava"
(Pevovodja Arno Mario Hess.)
8) Slavnostni govor.....Andrew Vidrich
gl. podpredsednik S.N.P.J.
Prosta zabava in ples.
Pričetek točno ob 3. popoldne. Vstopnina 50c
Pri plesu igra orkester "Zvonimir"
1903 1928

POZORI!
Vsem Slovincem in Hrvatoma naznanjam, da še vedno popravljam harmonike in koncertine, ter po naročilu tudi nove izdelujem. Iste instrumente stare, toda dobro popravljene, imam vedno pri rokah, ter jih zamenjam za polomljene instrumente, harmonike in koncertine in jih tudi kupujem. Podučujem koncertino in klarinet tudi pismenim potom. Nadalje imam v zalogi slovenske in hrvatske glasbene note, Columbia in Victor plošče, gramofone, in Q.R.S.U.S. in Imperial piano role. Cene so iste kot drugod. Preskrbim tudi godbo za svatbe, domače zabave, in izlete. Iščem tudi človeka, ki bi pristopil v družbo, in katerega vesel, naj se hitro oglasi. Za naročila se vljudno priporoča vsem Jugoslovanom širom Amerike, Vaš rojak,
FRANK DRAZUMERICH
20 Freeport St., Etna, Pa., Tel. Sterling 0774 W.

Člani S. N. P. J. širite svoj list in pridobivajte nove člane!

Umrli člani Slovenske Narodne Podporne Jednote

(Nadaljevanje od 11. julija 1928.)

Table with 4 columns: Ime in primku, Cert. št., Štev. in sodni družina, Izplačilo na vstu. Lists names and amounts for August and September 1928.

RAZNA NAZNANILO

Clinton, Ind.—Društvo Studenček pod skalo št. 213 SNPJ je na redni seji 14. oktobra t. l. izvolilo sledeči nov društveni odbor: Margaret Cosen-nink, predsednica; Mary Kom, tajnica; Mary Briank (nečitljivo), podpredsednica; blagajnica, sestra Mary Potisek, ostane. Nov odbor je bil izvoljen valed odhoda prejšnje tajnice v drugo mesto.
Prosi se vse članice, da plačajo svoj assessment pri novi tajnici. Mary Kom, tajnica, 736 No. 7th st.
Bentleyville, Pa.—Naznanjam članom društva Maj št. 240 SNPJ, da osedaj naprej se bodo vršile društvene seje v novih prostorih, in sicer v Hannelovem poslojpu vasko prvo nedeljo v mesecu ob 9. dopoldne. W. M. Hensell, tajnik.
Hermine, Pa.—Članstvu društva št. 87 SNPJ naznanjam, da sem podpisani prevzel tajniške posle tega društva. Prosim, da redno plačujete mesečni assessment do 24. v mesecu. Za-kladal ne bom za nikogar. Ako bo kateri suspendiran, pri prijepi krivdo sam sebi. Joseph Pilas, tajnik.
Amherstdale, W. Va.—Naznanjam članom Bratska naprednost št. 880 SNPJ, da sem spet prevzel tajništvo našega društva ter vas šelim opo-soriti, da vse, kar se tiče društvenega tajnika, pošljete na moj nazlov: Philip Urosvich, Box 62, Amherstdale, W. Va. Dajte vas opozorjam, da je najbolje, kadar pošljate denar za assessment, da se poslužite denarne kaznice (money order). Kajti če pošljate denar po drugih članih, se kaj-rado prigodi, da posojajo plačati in potem, seveda, ste suspendirani. Philip Urosvich, tajnik.
Crested Butte, Colo.—Naznanjam vsemu članstvu društva Planinski orel št. 397 SNPJ, da se bodo od se-daj naprej spet vršile redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v navadnih prostorih. Assessment bome prišel pobratbi ob 1. popoldne, torej pred sejo, in spet po seji. Članstvo prosim, da upošteva to naznanilo. Frank Velenich, tajnik.
SEJE
La Salle, Ill.—Članstvu društva So-kol št. 98 SNPJ naznanjam, da imamo na prihodnji mesečni seji rešiti par jako važnih zadev. Vljudno ap-eliram na vse članstvo, da se prihod-nje mesečne seje, to je 11. nov., v pol-nem številu udeležijo, da nam bo lažje zadeve pravilno rešiti. John Farar, tajnik.
Agitirajte za "Prosveto"!

The Young S. N. P. J.

Editorially Speaking

Three Factors.

The Slovene national benefit society is an influential, potent factor in the great fraternal system; it is the champion among the Slovene benefit societies in America, as well as a real pioneer for the progressive element among Slovene settlers in this country. Its achievements are great, its endeavors noble and its accomplishments far reaching. Our Society provides means by which lives can be made safe, and we should keep in mind the fact that while it is a great thing to save a life, still it is greater to make a life safe. All these facts prompt us to urge young Slovenes to become active members, to secure new members, explain our aims and good work, and crown themselves with the name champions.

The SNPJ is also sponsoring sports and athletics for the simple reason to develop our youthful members physically and mentally, because the Society believes in the motto: *Mens sana in corpore sano*. The SNPJ sports and athletics are now in their infancy; so to speak, but are already a factor that will largely determine our future growth.

In a hard fought battle last Sunday at Waukegan members of Little Fort lodge baseball team have won the championship of the Midwest SNPJ league, by defeating the strong Kenosha Stalwarts' team, and thereby gaining the right to a game to be played in Chicago November 4 with the Loyalties' team of Collinwood, the champs of the Eastern league. On that date the championship of the SNPJ Baseball league will be determined. Cleveland youths are eager to come to Chicago, where they will display their prowess in opposing the champs of the Midwest league, as they will at the same time have an opportunity to get a glimpse of Chicago.

In coincidence with this, Pioneer Lodge will commemorate its third anniversary on the same date in the evening at the SNPJ Auditorium. This should add to the occasion more zest and enthusiasm, as observances of this kind come but once in ten years if at all, for besides these, there remains still a third celebration which is of national and civic importance.

Along with these two events of importance comes the Dedication and Unveiling of the two Meitrovic's colossal statues in Grant park at Michigan boulevard and Congress street. This very important affair will take place in the afternoon of November 4. These three factors, the game, Pioneer's anniversary and unveiling of Meitrovic's statues—should be made a real celebration in its true sense.

Members of Cleveland Young SNPJ should avail themselves of this exceptional opportunity and pay a visit to their brothers in Chicago.

Lodge Announcements

ATTENTION, CLEVELAND!

Cleveland.—Executive boards of Strugglers, Loyalties, New Eras, Progressives and Comrades kindly be informed that a conference of the above named boards will be held Tuesday evening, Oct. 30, at 8 p. m. at the Slovene Home on 64th St. and St. Clair ave.

The purpose of this meeting is to become better acquainted with one another and to come to some definite understanding on questions pertaining to co-operation, and other local conditions. Brothers and Sisters, we are all working under the same banner and to the same end, so, why not tie this brotherly spirit into one knot? By having the Boards mentioned meet at different periods to thrash out misunderstandings etc., they can be a reality and to the benefit of each one of us as well as to this great SNPJ. In this manner we will also be prepared to take care of our out-of-town guests more easily.

Hoping that all of Boards will be present, I am, fraternally yours,
Otto Tokutsa Jr.,
Pres. of Comrades.

CASTING SHADOWS.

Akron, Ohio.—"Coming events cast their shadows before them," and the "coming event" happens to be the ZIPPER DANCE.

We hope that it will so darken the horizon as to have it absolutely impossible for anyone to see anything but that ZIPPER DANCE.

The Zippers are attending the Cleveland affairs in full numbers, and especially so the dances given by the Loyalties, Comrades and Strugglers.

We also promise that if the Lorain crowd comes out, we shall do all in our power to attend their dance when they give one. Fair? Of course!

We, THE ZIPPERS, hope that the Cleveland SNPJ lodges will reciprocate by attending the ZIPPER DANCE NOVEMBER 17TH, COLUMBIA HALL, NORTH CASE AVENUE, AKRON, OHIO.

SEE YOU THEN! Anne Jereb.

EXTRA, EXTRA! CLEVELAND SNPJ!

All Cleveland and vicinity members of SNPJ wishing to make the trip with Loyalties to Chicago Nov. 4 and 5, please get in touch immediately with Bro. Anthony Kuhel, Ken 2161, or call at Mandel's Drug store before Sunday night, Oct. 28. First come, first served. Particulars? Have arranged with SNPJ headquarters to go by train N.Y.C. at 10 p. m. The round trip fare is only \$7. Music will be furnished by three best Accordion players obtainable and we will have a special coach. Everything anyone will need.—Chicago is putting forth this day to celebrate the first National SNPJ Baseball championship game.—A series of best out of three games will be played Sunday, Nov. 4. Free admission. All you need is \$7, because the Chicago locals are very good to visitors. Let's go 100%! Make reservations early.
John Lokar Jr., Pres. Strugglers.

CALUMET SENTINELS NO. 519.

Chicago, Ill.—H. C.—"Gee whiz, it certainly seems like an awfully long time until the tenth of November."

R. K.—"Why, what in the world is ailing you? Is your best boy friend coming to see you?"

H. C.—"Oh, yea, gosh! It's something better than that! I'm positively shocked that you don't know anything about it, why, the Calumet Sentinels are having their Second Annual Dance in Croatian Hall, which is located on 96th and Commercial."

R. K.—"Whoopie! That sounds swell. Proceed! Who is going to play?"

H. C.—"Why, we're having the best orchestra that can be gotten, 'Elmer Kaiser' and his 'Melody Masters.' He's playing at Ashers' Commercial Theatre now and, believe me, you ought to go down and hear him play. I'm positive you'll be at our dance. It's to be a real affair. Don't forget the date, and say, bring your sheba along, too!"

R. K.—"Sure, I'll be there with bells on, and I'll bring her down, too."
P. C.

STRUGGLERS' HALLOWEEN DANCE.

Cleveland.—I want to congratulate the "Comrades" upon the successful way in which their "Harvest Dance" was put across.

It was a hit! Cider and doughnuts, cornstarch and pumpkins.—Say, that was a novel idea. Soft music, pretty girls, Comrade hospitality and good fellowship. Could anybody ask for more? Yea! Come down to the "Strugglers' Halloween dance Saturday night, Oct. 27, at Slovene Workmen's Home on Waterloo Rd. Tickets are selling like hot cakes! If you see Victoria Podpadec approaching you, be prepared to buy a ticket, for she sold over 50 all by her little self.

We are noted for our successful dances, but this one will top them all, so don't miss it. A special invitation is extended to the "Comrades," "Loyalties," "Progressives," "New Eras," "Crusaders" from Lorain, "Zippers" from Akron, and "Buckeyes" from Barberton.

Chairman,
"Strugglers" Dance Committee.

OUR BUCKEYE BOYS.

Barberton, O.—Probably the majority of you have read Bro. Lewis Debever's article of two weeks ago, and were glad to hear that the Buckeyes are going to have another dance. Let me tell you the sky's the limit at this affair of Nov. 17, 1928.

We know that the Buckeyes have offered you a good time at their various merry-makings, but this dance that our boys are going to give is going to be a dance-de-luxe.

The boys are gradually letting us in on their secret preparations, and as far as we know now, there's going to be a hot orchestra, hot dogs, balloons, confetti et cetera.

This gala affair will be held November 17, 1928, at 8 p. m. at Melberry hall, Barberton, Ohio.
Mary Garbar.

HERE'S YOUR CHANCE!

Chicago.—Just think of what it means to be able to celebrate the Twenty-fifth anniversary of an event! This Sunday you will have the opportunity of celebrating the same anniversary of the beginning of this gigantic Slovene organization—the SNPJ. Twenty-five years ago next Sunday a few Slovenes organized into a group. To this group they gave the name of "Slavija." Today we have the strongest Slovenian organization in the world which has a membership of about 40,000 adults and nearly 20,000 juveniles. Think of the success that this small pioneer group has attained.

Are you proud of our pioneers? If you are, it will be your duty as a member of the SNPJ to be at the Twenty-fifth anniversary celebration of "Slavija" lodge No. 1 on October 28 at the SNPJ auditorium. I ask the members of the Integrity lodge No. 631 to be there in full force to show that we are behind "Slavija."

Yes, it was Abel's Famous Synopators who created such a sensation among the dancers on their first appearance at the SNPJ auditorium last Saturday night, where they played for Lodge No. 86. Hot stuff, eh? Well, you'll have another opportunity to hear the soothing, synopating tunes at "Integrity's First Annual Dance" on November 10th. Bring your griefs, sorrows, and troubles along so that the melancholy air of this orchestra may convert them into happiness.

We are extending a warm welcome to the Pioneers, Badgers, Stalwarts, Little Fort, Singlars and the entire public to attend this marked festival. E nuff sed! Joseph Baumlich.

STOP, LOOK, READ!

Waukegan, Ill.—All about the Halloween Dance that is being sponsored by Little Fort Lodge. The dance is to be held Saturday night, October 27. Be there promptly at 8:30 and stay until —?

The decorating Committee, composed of Brothers Lah and Hodnik, has planned numerous surprises.

The music is to be furnished by the "Yellow Jackets"—they surely are going to live up to their blaring name by giving us such hot music that your feet just won't stay on the floor. Oh boy!—The sals! The committee in charge of the kitchen, Sisters Mary Dolence and Kunik—both very well skilled in cooking.

There will be plenty of liquids to cool the dancers, as Brothers J. Kavnik and Pinky are promising all any one can drink.

Let's see Chicago, Milwaukee, and Kenosha out in full force, and we'll all have one grand good time.

The good time is predicted by our fortune teller, for, of course, we will have one.

Little Fort members must sell all their tickets and bring only money to the Committee, which is Sister F. Hrovatin and M. Troha.

Please excuse slang expressions.
Poly and Mitzi, Pub. Com.

FLASHING ZIPPERS' DANCE.

Akron, Ohio.—Listen, look and read, but don't stop, you little lads and lassies, that have long ago discarded your little rompers and pig-tails, and now call themselves young men and ladies. So, for that simple reason you are welcome to our dance, yea, more than welcome, you are invited to come, yes, siree! I know you all love dancing. The Zippers always wishing to put everything over in the way of entertainment, nice, clean, wholesome fun, are going into an unusual expense for this dance to make it the biggest hit in local circles.

The orchestra, itself a sensation, very terrific, in other words, hot. There will be an unending supply of refreshments; you know what I mean. How many of you remember the last season's dance that was held in the Columbia auditorium? The same place has been chosen again. Directions:—Columbia Dancing Palace, Case Ave., E. Akron.

Blue and White.
P. S.—Watch for more articles.

ATTENTION, BUCKEYES!

Barberton, O.—We wish to notify all Buckeyes that one of our Senior lodges, No. 73, "Ljubljana," is holding a mask dance October 27, 1928.

They have invited us to attend, as "presenters" will be given out. It will be of interest to you all.

We expect the Buckeyes to rally to the banner and pay their respects to one of our originators.

Frances Garbar, Secretary.

LODGE NO. 397.

Crested Butte, Colo.—Regular monthly meetings of Lodge Mountain Eagle, No. 397, SNPJ, will again be held each second Sunday in the month at 2 p. m. Assessment will be collected before and after meeting. Be present at the meetings and prompt to pay your dues.
Frank Yelenich, Sec'y.

SNAPSHOTS

By Lily of the Valley

I just heard that Lindy is still getting the blame as being the writer of this column. Don't be fooled; he at our December meeting and you will see.

Why don't we hear from "Cleopatra" or "Cabbage" anymore. I know why—Cabbage—Cream, Beef and Bozo with Cleopatra will challenge any women bowling league team for a match game. So far no answers have been received.

Basketball practice will take place soon; watch for date.

"Our dance!" Where, oh where is the publicity committee? Our dance will be held Sat., Oct. 27, at Slov. Home on Waterloo Rd. Music by the jazz artists, "Rhythm Aces." Be there—only 50c admission.

Sis. Mandel is surely going to be a runner-up to Celia Stritoff, Comrades Sec'y., if she continues her good work.

Bro. Nadrah, Sis. Stritoff, etc., eager helping hands to Sis. Mandel, are going to put us over, I guess, from what a birdie told me.

Here's hoping "Lodzie" Mandel brings his college pet monkey to the Strugglers' Halloween Dance, Oct. 27. I'll be there, "Lod."

I hear Lindy is making arrangements for the trip to Chicago with the Loyalties Nov. 4. How many Strugglers are going? Bro. Lotrich writes a real time is in store for you. Let's go 100%!

Congratulations, Bro. Dollar of Young Americans of Detroit! We surely need more Dollars in our SNPJ like him.

No. 4—My Diary.

Every man is his own driver. When his better self keeps the reins, ability and talent are checked up and he moves ahead at a brisk pace. But if he allows his weaker self to do the driving, the pace slackens, he begins to take it easy, discouragement creeps in, he gets so he "Don't care" and soon heads for the bow-wow.

These dual forces are always struggling within us, and every time you follow the guidance of your better self, you strengthen your character and make success more sure.

SUCCESSFUL 2ND ANNIVERSARY

Collinwood.—Collinwood Loyalties' Jane and Babe Dance "went over big." So, mark us up again! Thanks to the Buckeyes, Zippers, Strugglers, Comrades and other SNPJ lodges for showing real co-operation at our dance.

Hurray! We are coming to Chicago soon! Anybody wishing to go, get in touch with Joe Nadrah, C. Gorjup, or Jean Nagode as soon as possible. Everybody is welcome for the big game of games and good time.

Brother Groselj, if you cannot write an article without mentioning church, then please don't write at all.—Each and every member must be present at our meeting Nov. 14, 1928. Very important! What you don't "no," won't hurt you.

R. Z. Chicago Red.

SUCCESSFUL TEAM.

Canonsburg, Pa.—Well, it looks like the members of Lodge No. 589 SNPJ have forgotten all about writing to the Prosveta. Maybe they have gone to sleep for the winter? I hope not!

I have learned from one of the ballplayers that the team had won something like thirty games during the season, while losing but fifteen. Not bad for the first year, is it? By defeating the Canonsburg Cubs, champions of Washington county, in both games played our team along with the Shronts Rangers of Washington, is considered the best amateur team in Washington county.

Looks like the Knicker has retired, for we have not read one of his(?) articles for several weeks.

The Old-Time dance that 589 gave was very successfully held. Several of the older people, as well as the young, seemed to have a good time. The entertainment committee should arrange to hold another dance like this one.

Loole XIV.

ATTENTION, PIONEERS!

Members of Pioneer Lodge No. 550 are urged to attend the 25th anniversary celebration of Slavija Lodge No. 1 of the SNPJ which will take place on Sunday, October 28th, at 3 P. M.

Our Society had its inception with this lodge, and its history, as it will be related at Sunday's program, should give us an idea of our organization from its humble beginning to its present greatness and prominence, and should help us to a better understanding of the SNPJ as a fraternal organization. Publicity Committee.

Topics of the Week

An American-speaking lodge Conference of the SNPJ is not an abstract, theoretical proposition. It is one of the most constructive, legally valid, and practical suggestions that has yet ever been offered by a subordinate lodge. Its purpose is to crystallize the feelings, desires, demands, and aspirations of the American born Jugoslavs. It would light the way to the delegates of the 9th regular convention of the SNPJ for the formulation of a practical and constructive program, which would solve the most important problem of the SNPJ—her future. The future of the SNPJ is interwoven with the problem of how to win the American born Jugoslavs for the interests of the SNPJ. It is a vital issue and affects the interests of every member of the SNPJ.

When a person suffers from some ailment of the body or mind, he calls in a specialist to relieve him from such sufferings. When a layman is confronted with a legal proposition, he seeks the services of an attorney. When an engineering problem must be solved, the layman or the manager consults some competent engineer. Let the SNPJ use its common horse sense and seek the advice of practical fraternal specialists—the advice of those members who for the past three years have given their time, energy, and labor toward the development of the American-speaking lodge movement, and who now comprehend the problem. No other body in the SNPJ but the representatives of the American-speaking lodges, are competent and qualified authorities on the subject of how to win the American-born Jugoslavs on behalf of the SNPJ.

Knowledge is power. Let us bestow power on the 9th regular convention of the SNPJ thru an American-speaking lodge conference.

The Singlars dreadfully await the approach of November 10th. We are not superstitious. But, on November 10th, two dances are staged in Chicago, each one of which we would like to attend in a body. As the Integrity members assisted us to man our booths at our annual picnic, we owe them a moral duty to attend their First Annual Fall Dance at the SNPJ hall, on November 10th, where Abel's Famous Synopators will make the merry crowd whirl, whirl, and whirl around to the tunes of the synopated hypnotizing music, until the janitor will shout, "The time is up," and custum them from the hall.

The Calumet Sentinels also have engaged a wonderful dance orchestra, Elmer Kaiser—the WCFL radio Station favorite—for their annual dance which will be held on the same date at the Croatian hall in South Chicago.

Next year the American-speaking lodges in Chicago should get together and not schedule two excellent dances for the same night, because such methods divide the crowd, and it is not a favorable circumstance to make each dance a huge success.

"The Dance of the Lodges," sponsored by the Singlars Lodge No. 632 of the SNPJ, is the talk of the town. A gorgeous balloon and confetti dance, and a monstrous Waltz contest, and dancing until 3 a. m. Sunday—a triple header—are its principle features. Pioneers, Integritys, Calumet Sentinels, Badgers, Little Forts, Stalwarts, Mohawks, Young Americans, Comrades, Strugglers, Buckeyes, and other lodges, both young and old; don't forget to enroll your couples into the Waltz contest. Prizes will be awarded to the individual winners, as well as to the winning lodges. Abel's Famous Synopators will play such hypnotizing, synopated music that every one present will be dance-mad.

We have been informed that the committee which met under the resolution passed by Lodge No. 39 of the SNPJ to organize a central committee in Chicago to have complete charge of the arrangements for the celebration of the 25th Anniversary of the SNPJ has broadened its scope to include arrangements for the housing and entertainment of the delegates of the 9th Regular convention of the S.N.P.J.

The Singlars Lodge No. 632 believes in co-operative lodge activities, and hopes that this central committee shall still further extend its sphere of activities to include the management of an annual picnic for Jugeniles in the year 1929, and for an annual Christmas party for Jugeniles. In view of the fact that this Central Committee has undertaken the duty of caring for the delegates of the 9th Regular convention of the SNPJ, the Singlars Lodge, in all probability, at its next regular session, will cancel the call for the meeting to be held on November 18th, 1928, at the SNPJ hall and shall fully co-operate with this central committee in all its undertakings and endeavors. Richard J. Zaveritnik.

FLASHES

By Incognito

The Pioneers are preparing to take care of visitors to Chicago for the championship baseball game to be played Sunday, November 4th, between the Loyalties (Cleveland) and Little Fort (Waukegan). They will also celebrate their third anniversary on that day, and Loyalties, Strugglers, Comrades, Little Fort, Stalwarts and other English-speaking lodges are invited to participate. Full announcement will be made in next Wednesday's issue.

Waukegan won the final game from Kenosha last Sunday, and is prepared to meet Cleveland. Kenosha, runner-up, will play a consolation game also. John Obluck, John Manser, and Frank Penca should come to Chicago, Sunday, October 28th, to complete arrangements.

Exactly one hundred people were present at the Pioneer meeting last Friday. A lot of business was transacted. Eight new members and ten transfers were booked for us, and we have passed over the three hundred mark. We need thirty-eight members more to reach our goal of 350.

Several new nominations were made which is another sign of action; but we need more and more action if we are to reach that goal by January 1, 1929. Come, Pioneers, don't let a few do it all, join in and do your share.

"Kamnoiom," the play produced last Sunday, was well attended. We have heard many favorable comments, to the satisfaction of the players who worked hard at their first production this season.

Next Sunday Slavija Lodge No. 1 of the SNPJ will celebrate its 25th anniversary at the SNPJ Auditorium. Many out of town visitors are expected to be present. The Pioneers will participate in the celebration.

Elsie Gregoric wasn't present to receive \$7.00 in the drawing at the conclusion of the Pioneer meeting last Friday, so \$8.00 will be on hand for some one at the next meeting. Prepare to be present on November 15th. We want a record attendance because it will be our third birthday meeting.

THE WARBLER'S WARBLING.

Bridgeport, O.—O boy! What a grand and glorious feeling when I got the last weekly issue of the Prosveta. At last the Bridgeport Cardinals have taken up. It surely looked good in the Prosveta. Nice work, Betty and Cleopatra, only keep it up! In that way you will probably get some of the others to thinking.

My one desire now is to know Cleopatra. Here's hoping that I get to meet you at our next meeting. I would also like to see more of our members attend our regular monthly meetings. Don't just say, "O well, they can get along without me." We need you all, so let's turn out in full at our next meeting.

Don't forget to turn in your tickets in time for our next meeting, so that we can get straightened out, and also see who gets second and third honors for selling the most tickets. I didn't mention first honors, for yours truly has that tucked away under his hat already. C. U. at our next regular meeting Nov. 5!

A Warbler.

ANNOUNCEMENT.

So, Chicago.—The next meeting of Calumet Sentinels will be held about a week before the regular time. All members will receive a card with further information regarding the next meeting. Those who were not able to attend the last meeting, don't fail to come. All particulars about the dance will be discussed.

John Malnaric was the winner of the dollar, which is given away at each meeting to the member whose name is drawn. The member must be present in order to receive the dollar. Don't fail to come; you might be the lucky one at the next meeting. Publicity Committee.

AN OPPORTUNITY

All SNPJ lodges who have participated in athletic competition in the past, and who expect to sponsor athletics in the future, are urged to send representatives to a meeting scheduled to take place Sunday, November 4th at the SNPJ Hall, after the inter-city indoor baseball championship game between the Loyalties and Little Fort.

The purpose of this meeting will be to form two governing boards, one for the eastern territory, the other for the western territory, similar to that of the Midwest SNPJ Indoor Baseball league. These two boards will constitute the National SNPJ Athletic Association. The eastern board will control athletics in that territory, adjust disputes, etc.; the same will be true for the western board. If necessary, a joint session can be held to decide important questions.

In this manner we can have uniform rules for all play, better co-operation with fewer disputes, and we shall be in a better position to determine the champions in their respective games.

Sub-committees on each sport should be selected.

Athletics has come into the SNPJ and it doesn't look as if it will leave us so soon. So let's prepare to take care of it properly. Above all, however, remember that you are brothers and sisters of the same organization, the Slovene National Benefit Society, and for your own sake as well as your Order, don't entangle yourself disgracefully. When you are in the game, you are rivals and perhaps bitter toward the opposing team; you fight, to use the word in the right sense, but that rivalry, that fight, must cease immediately after the game is over. Be true sports and true gentlemen at all times.

The Midwest SNPJ League.
John Obluck, President.
Donald J. Lotrich, Sec'y.

"COLUMBINES" HALLOWEEN DANCE.

Pueblo, Colo.—Well, for a change, the English Page will have a few lines from the Columbine Lodge.

I bet nobody knows there's such a lodge in the SNPJ, except the Headquarters. I suppose you Brothers and Sisters better wake up from your Rip Van Winkle sleep and take some interest in your lodge.

I want to do a little talkin' about the big Halloween Masquerade Dance we are going to have Oct. 29, 1928, at 8:30 p. m. We will give two "presents." There is a good time in store for everybody. Everybody come, and all masquerade. The Silver State Synopators will play. Will be held at Roitz's Hall. "Nuff sed!" I haven't enough words to tell you all about it.

Here's hoping you all come and masquerade and have the time of your lives. Better all come in a good mood.

Frances Hren,
A Columbine member.

LINCOLNITES' MASQUERADE BALL.

Springfield, Ill.—The Lincolnites are giving their Annual Masquerade Ball Saturday, October 27. Three presents are being given. All are preparing for the masquerade, locally.

It will be given at the "Dom," with usual decorations and details. You can count on a good time that is different. Reliable Gorsek Brothers orchestra will furnish the music.

And the following day a dozen or more of the members of the "Spirit of St. Louis," English-speaking local, will visit us. Our Welcome sign is always out, and our latch key will also be hung out. I hope this is only the beginning of a lasting friendliness between us. Sorry you are unable to attend our Masquerade dance, St. Louis. Lincolnite Pub. Com.

IMPORTANT MEETING.

A meeting of all representatives of the Midwest SNPJ Indoor baseball league is called for Sunday, October 28th, at 2:00 P. M. at SNPJ Hall, Chicago. Secretary.

SNPJ Baseball Championship Game Cleveland vs. Waukegan Sunday, November 4

1. Lodge Loyalties, Eastern league champs, will play lodge Little Fort, winners of Midwest league, in Chicago.
2. Pioneer Third Anniversary takes place same date.
3. Dedication and unveiling of Meitrovic's statues.

Excursion rates over New York Central R.R.: From Cleveland to Chicago (round trip) only \$7.00. Train leaves Cleveland Saturday, Nov. 3, at 10:00 p. m., reaching Chicago at 5:30 a. m., Nov. 4; for the return, the train leaves Chicago at 10:00 p. m., Nov. 4, and arrives in Cleveland 6:00 a. m., Nov. 5.

AT LAST! ANOTHER BIG

STRUGGLER HALLOWE'EN DANCE

Lodge No. 614 S. N. P. J.

in Slovene Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio

Admission 50c

Saturday, October 27th, at 7:30 P. M.

Free Souvenirs

Music by the Hottest Orchestra in the State. Come and see for yourself. A special invitation to all English speaking Lodges. It pays to attend a Str

Collinswood—I do not wish to add anything to the recent controversy regarding Bro. Groselj's article published in the Prosveita a few weeks ago, but merely wish to express my opinion on the matter as it stands.

Arguments will start even among the best of lodges, clubs and societies of various sorts. So, it's only natural that from time to time questions may arise which tend to bring out different viewpoints and opinions on this or that matter. But to my opinion there should not be any question as to the understanding or misunderstanding of the By-laws of the SNPJ, as our By-laws are plain enough, or at any rate should be clear to every member who reads them. To get acquainted with the By-laws of the SNPJ, really, is the duty of every member. By doing so we can avoid unnecessary arguments and gain friends, which should be our motto. Let us all follow this motto and we'll all get along o. k.

I wish to state that no member of our lodge, Strugglers, has any grudge against the members of Lodge Loyalties. If there are any on either side, there certainly isn't any ground for grudge among us, as we all belong to the same organization, the Slovene National Benefit Society. Religious questions should be purely private, personal, and should and must be kept out of our lodges, as provided in the By-laws. We will all do well if we study the By-laws of the SNPJ and so avoid unnecessary misunderstanding.

Furthermore, I suggest to all members of our lodges, particularly to those in Collinswood, to stop any and all false rumors and "whispering campaigns" regarding our lodges and members. Let us all work for harmony and real brotherly and mutual understanding. Let's work for the big SNPJ and our respective lodges! Let's, above all, avoid and keep all trivial matters aside, and remain real brothers and sisters under the banner of the Slovene National Benefit Society! Be friend with one, be friend with all!

AN HONEST PRAYER!

(Note.—In remembrance of certain people whose motto should be "Honesty is the best policy." I am no poet, but I guess when things come real, a person becomes a poet.)

Lord Truth let me live like an honest man,
With honest friends and true,
Let me play the game on an honest plan,
And play it so thru all my life.
Let me win or lose with honest smile
And never be known to whine.
For that is an honest fellow's style
And I want it to be mine.

Oh, give me honest chance in life,
The same as the rest I say
And give me honest Strugglers for my lodge
And S. N. P. J.

To help me along the way,
Let me know what is humanity,
It's honest woes and joys
And have just honest members
Of true S.N.P.J. girls and boys.

Let me live to an honest good old age,
With honesty in my eyes and brow,
Having done my labor and earned my name.

And played my game fair and square
And at last when palbearers come to scan
My face in its peaceful rest
They'll say—Well, he was an honest man

And drop an honest S.N.P.J. tear.
John Lokar Jr., Pres. Strugglers.

HURRAH!! WAUKEGAN WINS!

Waukegan, Ill.—Waukegan wins the Mid-West title by beating the Kenosha Stalwarts at Winthrop Harbor Sunday, Oct. 21, before a large crowd.

Heavy hitting by Waukegan won the game for them.

Score is as follows:

Waukegan S.N.P.J.	A.B.	R.	H.	E.
Player—Pos.				
Zupancic, Ias.	3	2	2	0
Skoff, 3b.	4	1	1	0
Nagode, 1b.	3	3	2	0
Mesec, Joe, cf.	2	0	1	0
Mesec, J. cf.	5	4	4	0
Mesec, F. 2b.	4	1	1	0
Korenchan, c.	5	0	1	0
Celarec, rf.	3	1	0	0
Gertel, ss.	5	3	3	1
Schuster, p.	4	3	3	0
	38	18	15	1

Kenosha S.N.P.J.

Kenosha S.N.P.J.	A.B.	R.	H.	E.
Player—Pos.				
Odor, Ias.	4	0	1	1
Pavlic, 2b.	4	1	1	0
Derganz, c.	4	1	1	0
R. Penza, 1b.	4	1	1	0
Pohizek, p.	4	1	2	0
Mausner, rf.	4	0	2	2
A. Penza, cf.	4	0	0	0
Marinsek, 3b.	3	1	2	0
Mullish, ss.	3	0	0	1
Kraal, lf.	3	1	1	1
	37	6	11	5

Score by Innings:

	R.	H.	E.
Ken.	0	10	0
Wauk.	2	22	0

Frank Penza, Mgr.

"LIRA" CONCERT.

Chicago.—Won't be long now! Everyone should be prepared Nov. 11th for the big concert given by singing society "Lira." There will be a wonderful selection from the opera "Martha," which will be the talk of the season. So don't fail and have your tickets reserved.

KATERI STRANKI ODDASTE VAŠ GLAS?

Spomenica Ohijske konference JSZ slovenskemu delavstvu v Ameriki.

Izid tekoče volilne kampanje je za trezno mislečega delavca brez večjega pomena; kajti naj je zmagovita dne šestega novembra republikanska ali demokratska stranka, naj bo izvoljen Hoover ali Smith, ne bo to imelo nikake razlike za deželo in še posebno ne za ameriško delavstvo. Chicago Journal of Commerce, glasilo škafskih bankirjev, je v svojem komentarju o republikanski in demokratski stranki dejalo, da je razlika med tema dvema strankama tolikšna kot je razlika med "tweedledeem in tweedledum," kar v navadnem jeziku pomeni, da sta obe enaki. Ako prečitate platformi teh dveh strank, ne najdete nobene bistvene razlike med njima; ena ima več praznodonečih fraz kot druga in to je edina razlika.

Kar je posebno značilno v tej kampanji je edino to, da se obe stranki odprto potegujeta za podporo Wall streeta, pred katerim se posebno Smith kotli in priklanja kot še noben predsedniški kandidat v vsaj zgodovini demokratske stranke.

Republikanska stranka je bila vedno stranka ameriških velekapitalistov in njen sedanji kandidat Hoover odprto nastopa kot kandidat ameriške plutokracije. Nič ne daje obljub ne organiziranim delavcem, ne progresivnim volilem in farmerjem obeta, program Coolidgeve administracije. Edino kar obljubljuje dežel je "prosperiteta" (za velike korporacije in borzne spekulante) in pa status quo, kar pomeni nobene izpremembe. Pod njegovo administracijo bo kapitalizem nemoteno in brezskrbno jahal ameriško delavstvo in farmerje ter jih izsesaval po volje še nadalje. To se mogoče glasi bombastično, a je resnično. Republikanska stranka s Hooverjem vred ve kaj hoče in z njeno cinčno in brezobzirno dominacijo dežele—s pomočjo demokracij—v interesu kapitalizma pomaga bogatim še do večjega bogastva in revne peha še v večjo revščino. "Cohesion of plunder" je njena karakteristika in moč njene zedinjenosti.

Kaj pa demokratska stranka? Do letošnje volilne kampanje je ta stranka v narodni politiki vedno igrala vlogo opozicijske stranke, vsaj več ali manj. Prejšnja leta se je njena platforma vsaj nekoliko razlikovala od republikanske in njeno vodje, posebno pokojna Bryan in Wilson, so bili veliki gromovniki proti ameriški velekapitalizmu. (Kadar so bili v vladi ni bilo med njimi in republikanci nobene razlike.) Navadno se je demokratska stranka smatrala za politično zastopnico malega kapitala in petcentnega businessa. Sem in tam se je tudi amehljala strokovno organiziranemu delavstvu. V letošnji kampanji pa vidimo popolno kapitulacijo demokratske stranke ameriški velekapitalizmu, ne samo v platformi, temveč tudi v obnašanju in dejanjih voditeljev. Sicer ni to nobenega presenečilo; je pa značilno za ameriško politiko. In ker ima Amerika dovolj kapitalistov in multimilijonarjev, jih denarno financiranje obeh strank ne bo pognalo v bankrot. Njim se politični "shadow boxing" pač izplača.

Edina razlika med Hooverjem in Smithom—demokratskim Mesijem ameriških "progresivcev 1928"—je ta, da je prvi "suh," drugi pa "moker." Karakteristika "progresivnega" Smitha glede prohibicije je ta, da je za modifikacijo prohibicije kadar govori "mokrim" poslušalcem in za vrževanje iste kadar govori suhačem. Neglede, ako so njegovi nazori proti prohibiciji, njegova kampanja pokazuje, da je njegova "mokrota" le trnek, s katerim lovi glupe volike in sredstvo, s katerim se želi pognuti na predsedniški stolček Združenih držav. Kar je pri tem še posebno značilno je to, da je demokratska stranka vsaj tako suha, ako ne bolj, kot je republikanska. Demokratski solidni Jug, ki je hrbenica stranke, je v politiki suh kot je puščava Sahara. In Smith pravi, da ako bo izvoljen, bo prohibicije konec

v vseh tistih državah, ki jo nočejo imeti! V svoji blazni politični ambicioznosti je kandidat Smith pozabil pregledati svojo lastno stranko kakor tudi ustroj ameriške ustave z ozirom na njeno amandiranje.

In prohibicija ni najvažnejše vprašanje dežele in posebno ne ameriškega delavstva. Za delavca je veliko važnejše, kako dobiti sredstva za vsakdanje življenje—vprašanje dela, plače, pomoči, ako je v potrebi, pravica do organizacije in svobode—to je veliko važnejše kot pa kako dobiti alkoholnih pijač. Za ta in podobna vprašanja se ne zanima ne republikanska in ne demokratska stranka, ne Hoover ne Smith. Za ta in cilna vprašanja, ki se ranašajo na blagostanje delavca in njegove družine, lika, za mir in dobrobit čiega naroda, se zanima v tej kampanji le ameriška socialistična stranka, ki je v pravem pomenu besede politična stranka delavstva—ročnega in duševnega—in farmerjev.

Njena platforma je dokument, katerega bi moral podpirati vsak delavec; in njena kandidata, Norman Thomas za predsednika in James H. Maurer za podpredsednika, sta poštena in neumorna delavska bojovníka najvišjih kvalifikacij. Vsa glas, ki bo oddan dne šestega novembra za platformo ameriške socialistične stranke in njene kandidata, bo pomenil en korak k napredku ameriškega delavstva in en udarec po republikanski in demokratski stranki, kateri vladati v interesu bankirjev, bžrnih spekulantov, olinih in elektrarskih magnatov, baronov premoga, železnice, javnih naprav in privilegirane razrede v splošnem.

Torej, kateri stranki oddaste vaš glas dne šestega novembra: ali stranki delavstva (socialistični) ali stranki ameriškega kapitalizma (pa naj bo republikanska ali demokratska)? Odvisno je od vas, od vaše delavske zavednosti in vaše upornosti. Ako mislite, da naj vlada službi bogatincem in multimilijonarjem, potem glasujte za republikansko ali demokratsko stranko. Ako pa mislite, da bi morala vlada služiti ljudstvu in ne denarju, tistemu razredu, ki dela in producira vse bogastvo, z drugo besedo za blagostanje dežele, potem oddajte vaš glas stranki miru, socialne pravice in ljudskega blagostanja. In ta stranka je socialistična stranka.

Mogoče porečete: "Socialistična stranka itak ne bo zmaga la in ako glasujem za njene kandidata, je moj glas proč vržen." To mnenje, ki je zelo razširjeno v Ameriki, bazira na političnem praznovanju, namreč da glas le takrat nekaj šteje, ako je kandidat, za katerega je bil oddan, tudi izvoljen. Te vrste volilcev je v Ameriki—in v vsaki politično nazadnjaški deželi—precej milijonov, katere bi lahko nadomestil mehanični robot—televox. Politična inteligentnost je pri takih volilcih popolnoma izključena, ker nimajo najmanj lastnega mišljenja in samostojnega razsodila. Republikanska in demokratska stranka gotovo ne predstavljata interesov posameznega delavca in delavskega razreda; in ker ne zastopata delavcev je vsak glas, ki ga delavec odda za kandidata ene ali druge izmed teh dveh strank, ipso fakto proč vržen. Pravzaprav je le bič v rokah dominujočega razreda, s katerim po volitvah tepe delavstvo.

Ako želite, da bo vaš glas res nekaj pomenil, glasujte za kandidata socialistične stranke, stranke delavcev, političnih principov in resničnega progresivizma. Socialistična stranka zahteva državno last vseh naravnih zakladov in podržavljenje važnejše industrije z upeljavo demokratske uprave; je za odnosa pravo inšpekcijsko v delavskih sporih in za strogo kaznovanje vseh vladnih organov, ki kratio civilno svobodo državljanov. Da se odmore brezposelnosti je socialistična stranka za skrajšanje delavnika in za upeljavo podpore za brezposelne kot tudi za starostno pokojnino in za

državno zavarovanje proti vsaki bolezni; je proti imperijalizmu, kateri peha deželo v mednarodne spore in vojno in je za ljudsko pomoč farmerjem. Ali ni ta program v vašem interesu in vreden vašega glasu?

Naj ponovimo, da izvolitev Hooverja ali Smitha je brez pomena za ameriško delavstvo, ker eden kot drugi bo služil le Wall streetu in ne ameriški ljudstvu. Važnejše za delavstvo in za deželo v splošnem je: koliko glasov bo oddanih proti obeh starima strankama—proti Hooverju in Smithu—ker veliko številno protestnih glasov bo veliko več prineslo delavstvu kot pa "kaznovanje sovražnikov in nagrajevanje prijateljev." Ne vraite proč vašega glasu! Glasujte za kandidata socialistične stranke! Pomagajte graditi stranko delavstva!

VESTI IZ NASELBIN

Koncert Mate Čulica-Dragna.

Los Angeles, Calif.—Zadnje nedeljo se je nudila našemu občinstvu izredna prilika, da sliši enega najslavnejših naših koncertnih in opernih pevcev, baritonista g. Mate Čulica-Dragna. Njegova slava je že zdavnaj prekoračila meje naše ožje stare domovine, ker v svojih pevskih nastopih je prepotoval celo Evropo in žel za svoja pevstva izvajanja enako pohvalo tako v Italiji, kakor v Nemčiji, Franciji, Belgiji, Holandiji, Angliji in zadnje čase tudi po vseh velikih mestih vzhodne Severne Amerike. V nedeljo, 14. oktobra pa je bil njegov prvi javni nastop na pacifični obali.

Že ob samem pogledu na njegovo mirni, priključivi, sigurni in neprisiljeni nastop obli politični takoj vti, da gledalci oči oder, kakor tudi celo žareče morje nestrpno vanj uprtih oči njemu niso tuja stvar. Ko pa zadone iz njegovih slinih prvi prvi kraški in čisti zvoki ubrane pesmi, pa je srce in čut občinstva takoj stoddostno na njegovi strani.

Težko je pevcu-umetniku izbrati pri naših tukajšnjih razmerah pravi vspredek, ki bi mogel zadovoljiti ne le njegovega lastnega umetniškega čutenja, temveč v prvi vrsti ono njegove tukajšnje publike, ki ima svoje posebne, silno heterogene želje in zahteve. Vendar se mi zdi, da je bila izbira g. Čulica dovolj posrečena, ker bila je mnogostanska in zato nedvomno zadovoljiva večini zbranega poslušalstva prejšnje nedelje. Ljubiteljem opere in višje glasbe je postregel z izbranimi arijami iz "Fausta" (v hrvaščini) ter iz Verdijevoga "Ernani" in iz "Pagliacci" (v italijanskem jeziku), kakor tudi s Hatzetovo "Kad Mladija umrljeto", oboževalce narodne pesmi pa je zadivil s svojim izbornim izvajanjem "Prevara" (Ljubca moja) ter "Gor čez jezero" v slovenskem in "Dalmatinskega šajkaša" ter krasne hercegovske narodne popevke "Aman djevojko" v hrvaškem jeziku; v slednjem aplavza je moral zapeti to zadnje še enkrat. Za dobro mero in kot v dokaz svoje mnogostanske glasbene izobrazbe je dodal tudi eno v angleškem jeziku, koje naslova ali imena skladatelja pa si nisem zapomnil.

Nasprotno s tem, kar se dogaja v večini takih slučajev, mot praznični, da je vladal to pot v prostorni dvorani cel večer vzoren mir in red in zdelo se je, da je celo dinamična narava naše tu rojene, navadno sicer tako neobojne dece tokrat potrdila silnemu vplivu Čuliceve pesmi: nič tekanja, nič krikanja, nič joka. Deca sama, kakor tudi njihovi roditelji zaslužijo v tem oziru vse pohvale in posemanje.

Med vspredek je bil predstavljen občinstvu tudi dalmatinski orjak g. Marin Pestina, ki je pred kratkim prišel sem iz Chicago, da meri ta trden svoje herkulovske moči z onim sedanjega rokoborskega šampiona E. (Strangler) Lewisa za čast in slavo svetovnega prvenstva; občinstva ga je burno pozdravilo, želeli mu sreče in uspeha.

Po končanem pevskem programu se je razvila živahna proslava zabava s plesom ob izbornem sviranju znanega in pri-

ljubljenega orkestra mladih sestster Zorice.

Pa še nekaj pred zaključkom! Ne morem si jasno raztolmačiti vzroka, ki zadržuje naše slovensko občinstvo od obilnejšega poseta podobnih prireditelj bratov Srbov ali Hrvatov. Dasi je slovenska naselbina v Los Angelesu in okolici dokaj številna in je med njimi nedvomno tudi dovolj naprednosti in izobraženosti, bi človek z gotovostjo pričakoval od njih bolj številna udeležbe pri podobnih kulturnih prireditvah. Ali se res tudi tu v daljni tujini in vključno tolikim letom neumorne zbliževalne agitacije še vedno ne moremo docela otresti onega puhega, oskrovinčnega čuta staromodnega provincijalizma, da se ne brigamo za naše, v širšem pomenu besede, jugoslovanske kulturne ali izobraževalne prireditve samo zato, ker je bil rojen umetnik ali govornik, ki nas poseča, morda v Splitu, v Nišu ali Karlovcu, a ne ravno v Ribnici ali Zabiži vasi? Gospod Mate Čulic-Dragna je v privatnem lahko Srb, Hrvat, Dalmatinec ali karikoli — a pevec-umetnik Mate Čulic-Dragna je za široko javnost le Jugoslovane, kot smo i mi, in kot takega ga moramo upoštevati in smatrati isto toliko našega kot njihovega, če naj pričakujemo tudi od njih enakega merila, kadar nas posetijo Šubelj, Perušek ali drugi izrecno "slovenski" umetniki.

J. Z. List.

Petindvajset let obstanka društva "Slavija".

Chicago, Ill.—Društvo "Slavija" št. 1 SNPJ je prekoračilo četrtstoletja svojega obstanka. V zgodovini človeštva je petindvajset let samo mal drobec, neznamenit, ki je takorekoč brezposlemen, toda velikokrat je ravno ta mal neznamenit časovni drobec velika pomena za ves človeški napredek. Pogledati je treba samo kaj se je izvršilo v tem časovnem razdobju. Petindvajsetletnica društva "Slavija" je nam slovenskim in sploh jugoslovanskim priseljencem v Zdr. državah to dokaz.

Dne 23. septembra 1908 se je zbrala mala peščica Slovencev na sestanku, na katerem so sklenili, da gredo na delo in ustanove slovensko bratsko podporno organizacijo, ki bi delovala izven vsakega vpliva od strani katerekoli verske sekte. Slovenci so imeli že bratske podporne organizacije, ki so pa bile pod vodstvom duhovnikov, in člani so morali izpolnjevati dolžnosti, katere jim naklada rimska cerkev. Svobodomiselnost ali proste vsake verske kontrole bratske podporne organizacije pa Slovenci niso imeli.

Ustanovitelji društva "Slavija" so vedeli, da bodo naleteli na hud odpor pri vseh takratnih samopostavljenih voditeljih slovenskih priseljencev, vedeli so, da bo pot trnjeva, toda bili so odločni, ali na delo, in sad tega dela je dokaz sedaj najmočnejša slovenska bratska podpora organizacija — "Slovenska Narodna Podporna Jednota", ki šteje nad šestdeset tisoč članov v obeh oddelkih (odraali in mladinski) in skupno premoženje znaša nad tri milijone in četrt. Osem jih je bilo na prvi ali ustanovni seji: Frank Bernik, sedaj stanujoč v San Diego, Cal., Frank Klobučar, (že umrl), Verčec Joseph, sedanjí tajnik društva "Slavija", Medica Frank, Konda Martin (že umrl), John Stonić, Anton Trampuš in Anton Mladič.

Takoj na prvi ali ustanovni seji so sklenili, da se podajo na delo, prično agitirati in pozvati vsa samostojna društva, katere so bila že po posameznih naselbinah, da se pridružijo temu gibanju, da se ustanovi slovensko bratsko podporno organizacijo na svobodomiselnih podlagi. Sklenili so tudi sklicati velik javen shod, pozvati vse rojake v Chicago in bližnji okolici, da se udeležijo prvega shoda. Odzvali so se: rojaki v Chicago so se udeležili shoda, pristopili k novemu društvu; samostojna društva po slovenskih naselbinah so se prišla prijavljati začasnemu odboru. Na tretji seji je bil še izvoljen poseben odtsek, ki naj pripravi osnutek pravil, katere naj predloži glavnemu zborovanju

ali konvenciji, ki naj se vrši spomlad. — Martin Konda, lastnik lista Glas Svobode, je dal list na razpolago v svrhu agitacije za novo bratsko podporno organizacijo. In delo ni bilo brezuspešno; rojaki, ki so se hoteli otresti vsakega verskega vpliva, vsake kontrole od strani duhovnikov, so pristopali v novo organizacijo. Organizacija je rasla in število članov se je množilo kljub vsej protigitaciji, persekucijam članov, "blatenju organizacije, itd. Nasprotniki so zaključili, ko se je ustanovila nova organizacija Slovenska narodna podpora jednota, da se je rodilo mrtvorojeno dete. In to mrtvorojeno dete je sedaj orjak, česar niti najzagrizenjši verski fanatiki in nasprotniki ne morejo omalovažovati kaj šele zatajiti.

Kratka je doba 25 let, toda izvršena je bilo veliko, izvršeno je bilo ogromno delo na polju organiziranja Slovencev v Ameriki, in sad je tudi precejšen. Za vse to delo se mora napredni slovenski element v Ameriki zahvaliti ustanoviteljem društva Slavija. Kajti največje je delo začeti, nadaljevati z delom je lahko.

Da se pa dostojno proslavi ta velepomemben dogodek, društvo "Slavija" priredi proslavo 25-letnega društvenega obstanka prihodnjo nedeljo, t. j. 28. oktobra v dvorani S. N. P. J. Ves vapored proslave je razviden iz oglasa, ki je priložen v tej izdaji Prosveite. Apelira se na vse rojake v Chicago in bližnji okolici, da se udeležijo te proslave. Vstopnina je le tolika, da se pokrijejo stroški. Udeležite se!

Peter Bernik, član društva "Slavija".

Volilna kampanja.

Springfield, Ill.—V času predsedniške kampanje se silni vsakojake govorice. Kar se delavcev tiče, so bolj vneti za A. Smitha, ker Smith nam obljubljuje zopet dobro pivo, medtem ko so farmerji bolj za Hooverja. Torej, delavci za Smitha, osiroma za pivo. Ali je to najvažnejše vprašanje v tej državi?

Poglejmo v premogarsko industrijo kako propada, pogledmo druge industrije, vse povsod stavke za izboljšanje delavskega standarda. Lastniki rudnikov pravijo, da ne morejo konkurirati z neunjakim premogom, pa so nam odnesli kar 17c pri toni. Torej, ali je A. Smith kaj omenil v prid delavstvu na svoji govorniški turi? Ne! On samo obljubljuje pivo in to danes, ko je več pivovaren v tej državi kot kdaj poprej.

Dne 17. okt. ob 6. zvečer se je peljal A. Smith s posebnim vlakom skozi Springfield. Ker sem ravno poslušal na radio in sem siljal tako vpitje, in zvižganje, sem mislil, da bo aparat počil. Potem se oglasi Smith in pravi, da če bi šel z vlaka, da bi bil srečen, če bi nesel cele hlade nazaj na vlak. Govora ni držal nobenega. — Ravno tako je tudi s Hooverjem. On obljubljuje malo več farmerjem. Kar se tiče industrije, da bi pomagal industrijakemu delavcu, tega še nikjer omenil ni.

Slišal sem tudi govor sodruga Norman Thomasa dne 18. okt. zvečer. Kakšna razlika med govorniki! A. Smithov kampanjski agitator je rekel, da Hoover sploh ni sposoben za predsedniški Zdr. držav in mu je dajal vsakojake imena, ravno tako se silil od Hooverjeve strani; medtem ko Norman Thomas ni rabil nobenih žaljivih besed v svojem govoru. Ampak on je povedal, da kakšna krivica se godi nam premogarjem, in kako bi se dalo izboljšati položaj v industriji sploh. K temu bi mogli pomagati vsi delavci državljanji, ki se zavedamo, da se nam krivica godi, da oddamo glasove tistemu, ki zastopa delavski razred.

Kakor je že bilo omenjeno, bo dramski odtsek vprizori igrati "Poročna noč" dne 28. okt. v Carpenter dvorani. Govornik ob tej priliki bo sodr. Frank Zajc iz Chicago. Dožnost nas Jugoslovancev je, da ga pridemo poslušat kar je ravno pred volitvami in nam bo kaj zanimivega povedal. — Vstopnina je zelo nizka. Na svidenje 28. okt. ob 4. popoldne v Carpenter dvorani! — Poročevalac.

Pub. odtsek.

Tretja obletnica Pionirjev.

Chicago.—Obletnice so take in take, ki se vrste in obhajajo ena za drugo, ampak obletnica društvu Pionirjev, ki se bo obhajala v nedeljo 4. novembra v dvorani SNPJ, bo nekaj izrednega. Tega dne bodo namreč v Chicago redki gostje, naši mladici člani iz Clevelanda, šampijoni vzhodne baseballske tekme, ki se bodo kosali s prvaki v baseballu iz Waukegana, ki so prošle nedeljo dospeli na vrh lestve in si osvojili prvenstvo zapadne baseballske lige SNPJ.

Nad 100 mladih članov SNPJ obljublja posetiti dne 4. novembra Chicago, da vidi baseballsko tekmo za prvenstvo baseballa SNPJ. Prišli bodo z New York Central železnico v nedeljo jutraj, dne 4. novembra, nakar bodo gostje Pionirjev ter ostalih čikaških društev naše jednote. To bo pač izredno slavo za naše mlade in čvrste korenjake. Pionirji z veseljem sro na to izredno priliko, da svoje sobrate iz Clevelanda sprejmejo dostojno. Priprave so v polnem zamahu. Naši mladenci iz metropole so dobrodošli! Pionirji jih bodo sprejeli z veliko ovacijo na La Salle st. Postaji v Chicago.

Zaeno s tem redkim slavjem be incidentno istega dne odkrije Meštrovčevih kipov v Grant parku ob Michigan boulevardu na Kongresni cesti. Clevelandski mladenci bodo ob njih posetu Chicago imeli izredno priliko ogledati si in morda tudi prisostvovati veličanstvenemu odkritju kipov, ki jih je izdelal v Zagrebu naš veliki umetnik Ivan Meštrovč, ki je obenem tudi največji kipar-umetnik sedanjega časa na svetu. Naši mladenci iz metropole bodo lahko s ponosom rli na delo svojega rojaka iz stare domovine, Jugoslavije, in bodo dobili novega znanca, ker pripadajo narodu, ki je dal svetu mnoge genije na raznih poljih kulture in znanstva.

Tri dejstva — Tretja obletnica društva Pionirjev, končna tekma za prvenstvo baseballa dvah zmagovitih skupin društev SNPJ in odkritje Meštrovčevih kipov — bodo dala duška velikemu slavlju, ki se bo vršilo v Chicago v nedeljo 4. novembra. Clevelandčani lahko sedaj izrabijo lepo in redko ter izredno priliko, da pridejo na kratek poset k nam v Chicago. Vojnja izredno znižana: stane samo \$7 v Chicago in nazaj v Cleveland. Napravimo 4. novembra izredno manifestacijo mladih društev!

Pub. odtsek Pionirjev.

Udeležite se proslave!

Chicago, Ill.—Naznanjam članom in članicam društva Narodni vitezi št. 39 SNPJ zaključek seje z dne 18. oktobra, da se v polnem številu udeležijo proslave 25 letnice društva Slavija št. 1 SNPJ, katere se bo vršila dne 28. oktobra, pričetek ob 8. popoldne v SNPJ auditoriju na 2657 So. Lawndale ave.

Društvo Slavija št. 1 je bilo zrno, katerega so naši pionirji vadiili pred 25 leti. In kaj se je razvilo iz tega zrna? Največja in najmočnejša slovenska podpora organizacija v Ameriki, to je Slovenska narodna podpora jednota.

Zatorej še enkrat apeliram na vse članstvo našega društva, da se zagotovo udeležite te proslave prihodnjo nedeljo popoldne. — Louis Zagar, tajnik.

Maskeradna veselica.

Springfield, Ill.—Društvo mladih Lincolnov SNPJ priredi dne 27. okt. maskeradno veselico. Pripravljene ima tri nagrade za maske. Veselica se vrši v Slovenskem narodnem domu Ob tej priliki bodo igrali Gorské bratje in njihov orkester.

Naslednjega dne, morda več dni, bodo naši gostje člani društva "Spirit of St. Louis" iz St. Louis, Mo. To je mlado društvo, ki je bilo šele pred par meseci organizirano in posluje v angleškem jeziku. Nas napis "Dobrodošli" je vedno razobešen. Edino kar obžalujemo je to, da ne bodo ti mladi člani iz St. Louis prišli k nam dan preje, to je na našo veselico v soboto dne 27. oktobra.

Pub. odtsek.

POROČILO O NAKAZANI BOLNIŠKI PODPORI dne 16. oktobra 1928.

Št. št.	Ime člana	Večja
1	Katie Horvath	14.00
2	Christine Schwab	11.00
3	John Kestner	11.00
4	Mike Siffr	11.00
5	John Hudobinski	11.00
6	Anton Sotnick	11.00
7	Mati Vojtko	11.00
8	Frank Vojtko	11.00
9	Stefan Mahid	11.00
10	Anton Punga	11.00
11	Joseph Moga	11.00
12	Frank Rupnik	11.00
13	Andrew Bogataj	11.00
14	Jacob Sivigli	11.00
15	Ivan Grizinič	11.00
16	Ignac Zupanc	11.00
17	John Kridman	11.00
18	John Pudar	11.00
19	Anton Grden	11.00
20	Frank Podun	11.00
21	Angela Barlich	11.00
22	Andrej Takavet	11.00
23	Frank Močnik	11.00
24	Lois Kolovec	11.00
25	Frank Racz	11.00
26	Rene Leisch	11.00
27	Anna Dolenc	11.00
28	Anna Pleterski	11.00
29	Joseph Kladnik	11.00
30	Julia Kramar	11.00
31	George Krah	11.00
32	Jacob Siffr	11.00
33	John Drahne	11.00
34	Mary Verdick	11.00
35	George Ustevich	11.00
36	Mati Vojtko	11.00
37	Frank Vojtko	11.00
38	Stefan Mahid	11.00
39	Anton Punga	11.00
40	Joseph Moga	11.00
41	Frank Rupnik	11.00
42	Andrew Bogataj	11.00
43	Jacob Sivigli	11.00
44	Ivan Grizinič	11.00
45	Ignac Zupanc	11.00
46	John Kridman	11.00
47	John Pudar	11.00
48	Anton Grden	11.00
49	Frank Podun	11.00
50	Angela Barlich	11.00
51	Andrej Takavet	11.00
52	Frank Močnik	11.00
53	Lois Kolovec	11.00
54	Frank Racz	11.00
55	Rene Leisch	11.00
56	Anna Dolenc	11.00
57	Anna Pleterski	11.00
58	Joseph Kladnik	11.00
59	Julia Kramar	11.00
60	George Krah	11.00
61	Jacob Siffr	11.00
62	John Drahne	11.00
63	Mary Verdick	11.00
64	George Ustevich	11.00
65	Mati Vojtko	11.00
66	Frank Vojtko	11.00
67	Stefan Mahid	11.00
68	Anton Punga	11.00
69	Joseph Moga	11.00
70	Frank Rupnik	11.00
71	Andrew Bogataj	11.00
72	Jacob Sivigli	11.00
73	Ivan Grizinič	11.00
74	Ignac Zupanc	11.00
75	John Kridman	11.00
76	John Pudar	11.00
77	Anton Grden	11.00
78	Frank Podun	11.00
79	Angela Barlich	11.00
80	Andrej Takavet	11.00
81	Frank Močnik	11.00
82	Lois Kolovec	11.00
83	Frank Racz	11.00
84	Rene Leisch	11.00
85	Anna Dolenc	11.00
86	Anna Pleterski	11.00
87	Joseph Kladnik	11.00
88	Julia Kramar	11.00
89	George Krah	11.00
90	Jacob Siffr	11.00
91	John Drahne	11.00
92	Mary Verdick	11.00
93	George Ustevich	11.00
94	Mati Vojtko	11.00
95	Frank Vojtko	11.00
96	Stefan Mahid	11.00
97	Anton Punga	11.00
98	Joseph Moga	11.00
99	Frank Rupnik	11.00
100	Andrew Bogataj	11.00

VESTI IZ NASELBIN

Rojakom v južnem Coloradu.

Aguilar, Colo. — V Prosveti sem čital, da bo oporni pevec iz Ljubljane, g. Subelj, pel 16. decembra tudi v Pueblu, Colo. Radi bi ga videli tudi tukaj v premožarski okolici v južnem Coloradu, ker pa naše društvo ni dovolj močno (niti ni nobeno drugo tu v bližini), da bi zmoglo tako prireditve, mi je prišla na misel imenitna ideja, da bi se združila društva iz vse okolice v ta namen, in s skupno močjo bi se pa lahko idejo udeležilo. Dotična društva bi bila: Trinidad, št. 66; Ludlow, št. 201; Aguilar, št. 381, in Walsenburg, št. 299. Ta štiri društva štejejo nad 200 članov in, ako bi se za stvar zavzeli, bi se ideja lahko izvedla. Časa je približno dosti, toda treba bi pa bilo kake izredne seje ta mesec. Mislim, da bi se za vsako društvo izvolil odbor, kateri bi lahko takoj po novembrski seji stopil z g. Subeljem v korespondenco, oziroma bi ga uradno povabil. Ne bom bolj obilno pisal sedaj, ker ne vem, če nisem še tega zastoj napisal, omenim samo, ako te redke prilike ne porabimo, da bi imeli znamenitega pevca v svoji sredini, potem bo nekaj interesantnega zamudili. H koncu kličem še enkrat vsem: Zavzemimo se za idejo s skupnimi močmi! Ako bi se komu zdelo, da je nas premalo, lahko povabimo še kako društvo iz sosednje Nove Mehike, ker če to naredimo, se ne bomo kesali. Upajmo, da ne bo nobeden imel kakih nepotrebnih predsodkov proti mojemu predlogu, kličem vsem: Iskrene pozdravi! Martin Kováč.

341 Bora Novakovič 11.00
342 Bora Novakovič 11.00
343 Bora Novakovič 11.00
344 Bora Novakovič 11.00
345 Bora Novakovič 11.00
346 Bora Novakovič 11.00
347 Bora Novakovič 11.00
348 Bora Novakovič 11.00
349 Bora Novakovič 11.00
350 Bora Novakovič 11.00
351 Bora Novakovič 11.00
352 Bora Novakovič 11.00
353 Bora Novakovič 11.00
354 Bora Novakovič 11.00
355 Bora Novakovič 11.00
356 Bora Novakovič 11.00
357 Bora Novakovič 11.00
358 Bora Novakovič 11.00
359 Bora Novakovič 11.00
360 Bora Novakovič 11.00
361 Bora Novakovič 11.00
362 Bora Novakovič 11.00
363 Bora Novakovič 11.00
364 Bora Novakovič 11.00
365 Bora Novakovič 11.00
366 Bora Novakovič 11.00
367 Bora Novakovič 11.00
368 Bora Novakovič 11.00
369 Bora Novakovič 11.00
370 Bora Novakovič 11.00
371 Bora Novakovič 11.00
372 Bora Novakovič 11.00
373 Bora Novakovič 11.00
374 Bora Novakovič 11.00
375 Bora Novakovič 11.00
376 Bora Novakovič 11.00
377 Bora Novakovič 11.00
378 Bora Novakovič 11.00
379 Bora Novakovič 11.00
380 Bora Novakovič 11.00
381 Bora Novakovič 11.00
382 Bora Novakovič 11.00
383 Bora Novakovič 11.00
384 Bora Novakovič 11.00
385 Bora Novakovič 11.00
386 Bora Novakovič 11.00
387 Bora Novakovič 11.00
388 Bora Novakovič 11.00
389 Bora Novakovič 11.00
390 Bora Novakovič 11.00
391 Bora Novakovič 11.00
392 Bora Novakovič 11.00
393 Bora Novakovič 11.00
394 Bora Novakovič 11.00
395 Bora Novakovič 11.00
396 Bora Novakovič 11.00
397 Bora Novakovič 11.00
398 Bora Novakovič 11.00
399 Bora Novakovič 11.00
400 Bora Novakovič 11.00

Javna zahvala.

No. Chicago, Ill. — Dolžnost me veže, da se na tem mestu zahvalim vsem mojim prijateljem in znancom za pomoč in naklonjenost napram meni in mojemu starejšemu bolnemu sinu, ki ima komaj 15 let. Kot vsaka mati, tako sem tudi jaz želela pridobiti ljubega zdravnika sinu, ki je izgubil nekako pred tremi leti, ko je bil bolan na boleznih, škrtinkah. Po mnenju nekega zdravnika ima sedanjbo bolezen še od takrat. Od začetka bolezni pa do danes, sem obiskala več zdravnikov, ali poobeden mi ni mogel ugotoviti, kaj je na stvari. Še več, treba je bilo denarja za dobrega zdravnika, ali kje naj ga vzamem z mojim bormim zaslužkom, ko sem komaj nabavljala obleko in šolske stvari, za več pa ni bilo mogoče zmagovati.

Dne 16. septembra so se odpravile štiri rojakinje v Rochester, Minn., v bolnišnico, da izvedo o pravičnosti njih bolezni. Med temi je bila tudi Mary Dolenc, ki mi je obljubila vzeti v varstvo mojega sina na poti. Hvala njej, kakor tudi drugim! Hvala sem Mary Dobrovoljci, ki je preiskrvala vse potrebno za vožnjo. Treba je bilo še denarja za na pot in v bolnišnici. Obrnila sem se do mojih nekaterih prijateljev, da so mi zaupali toliko denarja, kar so tudi rade volje storili. Verjemite mi, da vas ne pozabim nikdar!

Za vpa ta moj žalostni položaj pa so izvedela društva, h katerim pripadam, in v družini. Prvo je bilo žensko društvo Moška enakopravnost št. 119 S. N. P. J., ki je na svoji redni seji dne 23. septembra govorilo o mojem položaju in mi nakazalo \$15.00 iz podpornega sklada, pri tem pa se izreklo še nadalje pomagati v tej bolezni. Srčna vam hvala, sestre, ostanite mi v trajnem spominu! Drugo društvo je pa Slovensko samostojno podporno društvo, ki se je na svojem petem obnem zboru dne 30. septembra spomnilo name in mi nakazalo \$75 iz društvene blagajne. Verjemite mi, solze me zalivajo veselja, ko vidim toliko simpatij do svojega članstva. Nikdar mi ni prej na misel prišlo, koliko so vredna podporni društva za vsakega, ki je odvisen od svojih rok.

Rojaki in rojakinje, pristopajte k tem društvom in pomoč boste gotovo prejeli kot sem jo jaz. Bratje in sestre obeh društev! Ni mi mogoče dobiti zadostnih besed vam v zahvalo, ali obljubujem vam na tem mestu, da bom obema društvoma vedno in ob vsaki priliki na razpolago.

Mary Babnik, 1023 Lincoln St., No. Chicago, Ill.

Zahvala.

Milwaukee, Wis. — Društvo Venera št. 192 SNPJ se tem potom prirčno zahvaljuje vsem društvom in posameznim osebam, posebno pa delavnim članicam za njihovo naklonjenost in udeležbo na veselici dne 14. oktobra. Članice društva obnem vabil, da se gotovo udeležijo prihodnje mesečne seje, na kateri bodo podani računi o izidu veselice. — Mary Lechner, tajnica.

IZOBRAŽEVALNA AKCIJA J.S.Z.

V fond "Izobraževalne akcije J.S.Z." so vplačala društva in socialistični klubi v mesecu sept. kot sledi:

Številka in kraj društva	Večja
47, SNPJ, Springfield, Ill.	\$ 2.00
104, SNPJ, West Allis, Wis.	6.00
22, SSPZ, Indianapolis, Ind.	1.00
344, SNPJ, Sheboygan, Wis.	12.00
343, SNPJ, Blaine, O.	2.00
34, SNPJ, Indianapolis, Ind.	6.00
10, SNPJ, Rock Springs, Wyo.	1.50
88, SNPJ, Bingham, Utah	1.00
276, SNPJ, Maynard, O.	1.00
214, SNPJ, Mullan, Idaho	1.98
200, SNPJ, Nokesia, Ill.	1.00
385, SNPJ, Kenmore, O.	3.00
281, SNPJ, Jacksonville, Kans.	2.00
74, SNPJ, Virden, Ill.	1.00
213, SNPJ, Clinton, Ind.	1.00
86, SNPJ, Chicago, Ill.	2.00

KLUBI J.S.Z.

41, Clinton, Ind.	2.00
47, Springfield, Ill.	2.00
17, Gray's Landing, Pa.	1.00
69, Herminie, Pa.	1.00
1, Chicago, Ill.	2.50

Skupaj \$55.98

Tajništvo J.S.Z.

Ali ste naročili na dnevnik "Prosveto"? Podpirajte svoj list!

POJASNILO DRUŠTVENIM TAJNIKOM IN POSILJATELJEM RAZNIH NAZNANIL.

Kadar pošljete listu Prosveto kakor koli naznanila in znanila o smrti, tedaj vselej povejte v pismu, ali želite imeti plačan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osebne zahvale in imena posameznikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo vrsto po to oglas, za katerega se mora plačati, to velja za član in za raznih imen in drugih stvari, je član. Nadalje velja isto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno ženskarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le važnejši del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vse, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznanila, še so koga laže, ženskarstvo, prodaje, itd. Za vse take stvari se mora vedno povedati, da naj bo to oglas, kolikor kraj naj se isti priobči in da hočete sam plačati. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklep konvencije, da se potem ravnamo val, društva, člani, naročniki in upraviteljsko lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnamo. — Filip Godina, upravitelj.

ODNOS PARNIKOV

Is New Yorka bodo glavni parniki v prihodnjih treh mesecih odhajali v sledečem redu:

27. okt. — Majestic — Cherbourg
31. — Deutschland — Hamburg
31. — Berengaria — Cherbourg
1. nov. — Columbus — Bremen
3. — Paris — Havre
3. — Olympic — Cherbourg
6. — Saturnia — Trst
10. — Hamburg — Hamburg
13. — Pres. Wilson — Trst
14. — Aquitania — Cherbourg
16. — Berlin — Bremen
17. — Ile de France — Havre
17. — Majestic — Cherbourg
17. — Rotterdam — Boulogne
21. — Berengaria — Cherbourg
21. — Albert Hallin — Hamburg
24. — Olympic — Cherbourg
28. — Columbus — Bremen

1. decembra — Paris (NAŠE BOŽIČNO SKUPNO POTOVANJE)

1. dec. — Vulcania — Trst
1. — New York — Hamburg
5. — Aquitania — Cherbourg
8. — Majestic — Cherbourg
8. — Ile de France — Havre
11. — Saturnia — Trst
11. — Berlin — Bremen
11. — Deutschland — Hamburg
14. — Berengaria — Cherbourg
18. — Paris — Havre
19. — Hamburg — Hamburg
27. — Pres. Wilson — Trst
28. — Majestic — Cherbourg
4. jan. — Berengaria — Cherbourg
12. — Ile de France — Havre
19. — Vulcania — Trst
26. — Paris — Havre

Za cene vožnje na različnih parnikih, glede potnih listov in drugih potniških zadev pišite po pojasnila na spodaj navedeni naslov.

Obrnite se na našo banko tudi: kadar pošljate denar v stari kraj; naše cene so med najnižjimi; kadar želite dobiti denar iz starega kraja; kadar želite dobiti kakšno osebo iz starega kraja; kadar rabite pooblastilo, izjavo, pogodbo, ali ako imate kak drug posel s stari krajem. Tudi ne pozabite, da naša banka obrestuje denarne vloge po 4½%.

PRUDENTIAL BANK

(Zakrajšek & Čedak)
455 West 42nd Str.
NEW YORK, N. Y.

NOVI NASLOV

Uredno ure od 9.00 do 11.00 p. m. po pošto vseh listov.
Pridržati, ure od 1.00 do 2.00 p. m.

DR. JOS. V. GRAHEK.

Physician and Surgeon
500 W. 26th St. — Chicago
Phone — CH 1000 — Hours 9-12 A. M.
1-9 P. M.; Sat. 9 A. M. to 4 P. M.
127 N. Dearborn St. — Central 3799

SLOVENSKE MATERE

ki želite povečati vaše znanje in želite čitati koristno knjigo, si lahko naročite Slovensko zdravniško knjigo za šenske. Ta knjiga opisuje slovenski život in delovanje raznih organov, o osebnosti, porodi in o raznih boleznih, kako zdraviti in veliko drugih stvari. Vsebuje veliko raznih ali. Vsaka Slovenka morala bi imeti to knjigo. Cena je \$5.25. Naročite takoj. Naslov: Mrs. M. Soukup, 2117 So. Central Park Ave., Chicago, Ill.

GROZDJE

Kot je rojakom že znano, da imam večletne skušnje o grozdju. Prodajam grozdje vseh vrst na debelo in na drobno. Tudi cele kare naravnost in v mrazu ali pa od tu.

BLAGO IZVRSTNO, CENE NIZKE.

Newyorško grozdje bo letos mesec dni prej zrelo kot lansketo leto.

Burkley Produce Co.

17TH & PIKE STS.,
PITTSBURGH, PA.
Bell Phone: 3960 Atlantic
LEO SKODA, Manager.

DOMAČA ZDRAVILA

V salgi imam jedilne dišave. Knjavo je letosnovo kare in imperator zdravila, katere pripravila sem. Knjavo v knjižnici.

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni knjižico v kateri so nakratko opisane vsake rastline za kaj so rabi.

V vsaki knjižici našli so mnoge druge koristne stvari.

MATH. PEZDIR

Box 722, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

PRIDITE V ARIZONO

Tam je bogastvo in zdravje

Na prodaj imamo "subdivision" kose zemlje, 4½ milje iz središča mesta Tucson, Arizona. Dežela solca, ta zemlja se prodaja v 2½ akra kosih, po \$750.00 kos in plačuje se jo po \$25.00 na mesec.

Ustvarite si svobodno življenje v "Independence Subdivision", gojite zelenjavo in koki, ter tako pomagajte sebi.

Sole, elektrika, plin, telefonska postrežba.

Pridite v Arizono.

O. W. PERRINE.

334 N. 4th Ave., Tucson, Arizona.
Za nadaljnja pojasnila obrnite se na: Peter Bozich, R. 3—Box 138, Tucson, Arizona.

V KANADI — na potovanju

Gosp. M. Momčilo, član velike slatarske delavnice bratov Momčilo, bode obiskal tekočega ali prihodnjega meseca večje in manjše naše naselbine v državah

Ontario in Quebec

(Kanada)

s lepo in veliko zalogo slati, poslačenih, kakor tudi navadnih ur, vertic, prstanov, in drugih slatih okrasov.

Priporoča se našemu narodu, da se posluhi te dobro znane trdke, katere obstoja še od leta 1909. Blago je prvotno in jamčeno.

Naslov glavne delavnice:

MOMČILOVICH BROS.

1416 So. Broadway
St. Louis, Mo., U.S.A.

Naslov podružnice:

MOMČILOVICH BROS.

23 Toronto St., Toronto, Ont., Canada

Kdor iz Kanade želi cenik naših PLOŠČ in gramofonov, naj piše na naslov PODRUŽNICE, kakor tudi za pojasnila, glede znakov, pečatov, zastav, regalij, itd.

Telefon Cadillac 9437
Tel. na dom Glendale 9700

I. A. MAROHNIC

Attorney at Law
JAVNI BILJEŽNIK
Govori slovensko
1131-1129 First Nat'l Bank Bldg.
Woodward Avenue and Cadillac Square,
DETROIT, MICH.

Richard J. Zavertnik

Maurice J. Quinn
LAWYERS
3000 W. 26th St. — Chicago
Phone — CH 1000 — Hours 9-12 A. M.
1-9 P. M.; Sat. 9 A. M. to 4 P. M.
127 N. Dearborn St. — Central 3799

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVE

HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglasene.

Imam na zalogi tudi kovičke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.

Pišite po cenik na: